

.ΕΡΜΗΣ ο^ρ ΛΟΓΙΟΣ

Μαρτίου ἀ.

5

1817.

Πρὸς τοὺς Ἐκδότας τοῦ Λογίου Ἐρμοῦ.

Ἄν οἱ κάτοικοι τῶν Ἰσημερίων νήσων χρεωσοῦσι πρὸς τοὺς μεγαλόφρονας καὶ φιλαυθρώπους Μονάρχας τῆς Εὐρώπης τὴν πολιτικὴν των αὐτονομίαν, εἰς τὸ γενναῖν ὅμως ἔθνος τῶν "Αγγλων χρεωσοῦσι καὶ ἴδιαιτέρως πολλὰς καὶ μεγάλας εὔεργεσίας" εἰς αὐτοὺς χρεωσοῦσι τὴν εὐνομίαν των· εἰς αὐτοὺς τὴν εὐζωΐαν καὶ εύτυχίαν· κατ' ἔξοχὴν ὅμως χρεωσοῦσιν εὐγνωμοσύνην εἰς αὐτοὺς διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν προδυμίαν, ὅ, που δεικνύουν ἐν γένει καὶ μερικῶς πρὸς ἀνάκλησιν τῆς παλαιᾶς δόξης. Τούτου τοῦ ζήλου μαρτυρίαν τραντάτιν παρέχει ἡ παροῦσα Πρότασις ἐνὸς ἴδιωτου "Αγγλου" (Ἐγκριθεῖσα καὶ παρὰ τῆς Διοικήσεως) πρὸς τοὺς νέους τῶν Ἰσημερίων νήσων. Εὐχόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν τοὺς νέους "Ιωνας" νὰ δειχθῶσιν ἄξιοι τῆς λαμπρᾶς τύχης, τὴν ὅποιαν τοὺς ἀξιώσεν ἡ θεία Πρόνοια, καὶ γυνήσιοι ἀπόγονοι προγόνων τόσον ἐνδόξων.

"Ως "Ιων κ' ἐγώ, γέννημα καὶ θρέμμα, οὗτε ἐμπορῶ, ἀλλ' οὗτε πρέπει νὰ μένω ἀδιάφορος πρὸς τὴν τύχην τῶν συμπατριωτῶν μου. Μὲ μεγάλην μου χαρὰν ἀνέγνωστα τὴν παροῦσαν Πρότασιν· ἔκαμα καὶ τινας σκέψεις εἰς αὐτήν· ἀλλὰ μακρὰν εὑρισκόμενος τῆς πατρίδος, παρακαλῶ τοὺς κυρίους Ἐκδότας τοῦ Λογίου Ἐρμοῦ νὰ δημοσιεύσωσι σιμᾶς τῆς Προτάσεως ἐν τ' αὐτῷ καὶ τὰς ἴδιας μου σκέψεις ὡς ὑποσημειώματα εἰς τοὺς οἰκείους τόπους.

Ἐκ Τεργέσις τὴν 5 Φεβρ. 1817.

δ Δ.—Π.—

E

Διὰ νὰ μὴν ἀμφιεύλλωμεν, ἐὰν ἔγινεν ἐπάνω εἰς τοῦτο ἡ κρίσις δικαία, ὅλα τὰ ἀποδεχθέντα γυμνάσματα, θέλουν συναθροισθῆναι εἰς ἐκείνην τὴν Νῆστον, εἰς τὴν ὄποιαν θέλει ἐνδιατρίβει τότε ἡ γενικὴ Διοίκησις. Ἀπὸ αὐτὰ θέλει ἐκλέξωμεν ὥκτων τὰ καλλιώτερα, καὶ θέλει τὰ σειλωμένα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου θέλει παρακαλέσωμεν τον βασιλικὸν Διδάσκαλον τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου νὰ μᾶς δῶσῃ τὴν γυνάμην του (ἢ ὅποια θέλει θεωρεῖται ως ὑσέρα καὶ ἀναντίφριτος) ἐπάνω εἰς τὴν συνθήκην τοῦ λόγου τῶν τοιούτων γυμνασμάτων, τὰ ὅποια θέλει ἐρευνηθῶσι περισσότερους κατὰ τὴν φράσιν, μὲ τὴν ὄποιαν εἶναι γεγραμμένα, παρὰ κατὰ τὴν ὅλην.

Η ἀναβολὴ, τὴν ὄποιαν θέλει προξενήσει τὸ πρᾶγμα τοῦτο, δὲν θέλει εἶναι περισσοτέρα ἀπὸ τρεῖς, ἢ τέσσαρας μῆνας. Ἀλλ' εἰς τὸ διάζημα τοῦτο θέλει ἐτοιμασθῆσι τὰ Νομίσματα ἀπὸ τὸν ἀξιώτερον τεχνίτην τοῦ γένους.

Μία Καμβιάλη, δυνάμει τῆς ὅποιας θέλει πληρόνεται ἡ τιμὴ τῶν τριῶν Νομίσματων κατὰ τὴν ὑμέραν τῆς συνδρομῆς, ἐξαλλην πρὸς τὴν Διοίκησιν μαζὶ μὲ τὴν Πρότασιν ταύτην.
ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΒΤΟΥΣ (7)

1817.

Ότι πρέπει: ὁ καθεὶς νὰ διατηρῇ μὲ τὴν συχνὴν καὶ ἐπιμελῆ χρῆσιν τὸ ὄφελος, τὸ προερχόμενον ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος τὴν ευγενεσάτην γλῶσσαν (ἥτις εἶναι τὸ ὄχημα

(7) Καὶ τὸ θέμα αὐτὸν εἶναι συγχυσμένα ἐκφρασμένον· τοὺλάχιστον περιέχει ὑπέθεσιν εἰστὶ ἀμφιθεόλον καὶ ἐρεσιμον· διὰ τοῦτο προκριτότερον ηὗτον ἐν τοιούτων θέμασι, ὅποιον εἶναι τὸ εὖης:

„Ποίαν ωφέλειαν (ἐν γένει) προξενεῖ ἡ σπουδὴ τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς γλώσσης; τὶ (ἐν μέρει), σπούδαν ωφέλειαν ἐμποροῦν ναὶ λάθιστον οἱ Γραικοὶ ἀπὸ τὴν σπουδὴν τῆς παλαιᾶς γλώσσης· τὶ, ὅποιαν ωφέλειαν ἐμπορεῖ ναὶ λάθη τὴν τωρινὴν γλώσσαν τῶν Γραικῶν ἀπὸ τὴν σπουδὴν τῆς γλώσσης τῶν προγόνων των.“

Καὶ τὸ εὖης πρόθλημα (ἀν καὶ ἄξιον νὰ γενῇ πρὸς ὅλους τοὺς πεπαθευμένους τοῦ γένους) ηὗθελεν εἶναι ἀξιόλογον:

„Εἶναι δυνατὴν ἡ ἀναβίωσις τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς; τὶ, ὅποιαν μορφὴν ἐμπορεῖ ναὶ λάθη τὴν τωρινὴν γλώσσαν καλλιεργηθεῖσα κ. τ. τ.“

Αὐτὰ εἶναι προβλήματα διακεκριμένα καὶ ωφελιμώτερα παρὰ τὸ ἐδώ προβαλλόμενον συγχυσμένα καὶ ἐρεσιμα.

Αὐταὶ εἶναι αἱ σκέψεις, ὃσαι σ σύντομος καιρὸς μὲ ἐσυγχώρησε ναὶ κά-

τὸ πλέον ἐντελές τοῦ νοὸς, καὶ ὁ τύπος ὁ πλέον κεχαραγ-
μένος, ὁ πλέον κεχρωματισμένος, καὶ ὁ πλέον ζωηρὸς τῆς
φαντασίας, ἀπὸ ὅσους ποτὲ ἐφευρέθησαν ἀπὸ τὴν ἀνθρωπί-
νην ἀγχίνοιαν), καὶ ὅχι νὰ ξητῇ νὰ συζαίνῃ καὶ νὰ ἐπικυ-
ρίνῃ μίαν γλῶσσαν ἡώς τοῦ νῦν σχεδὸν ἀπλῶς προφορικήν,
καὶ πλήρι μπροφρανεσάτων Σολοικισμῶν γραμματικῶν, καὶ
ἀσχύμων Βαρβαρισμῶν, ἐρανισθέντων ἀπὸ τοὺς "Πθωμα-
νούς, ἀπὸ τοὺς "Αράβας, καὶ ἀπὸ τοὺς Βενετούς, μίαν γλῶσ-
σαν, τέλος πάντων, ὥτις δὲν ἔχει συγγραφεῖς, δὲν ἔχει κα-
νόνας, μήτε δίκαιον εἶναι νὰ τὴν ἐπιμελῆται ἕνας ἀληθινὸς
Γραικός.

Ἐὰν δὲ οὐ ζωγράφος θελήσῃ νὰ προσκολλήσῃ εἰς
μίαν κεφαλὴν ἀνθρωπίνην

‘Одіг. περὶ Ποιητῶν.

Καὶ ἀκούσατε τί σᾶς λέγει ὁ ἴδιος Ξενοφῶν σας.

„Οράτε τὰ ὅπλα πάντα (διλ. κατὰ τὴν ἐδὼ ἐδίκην μας ἔν-
„νοιαν, τὴν γλῶσσαν τῶν δεινοτάτων παλαιῶν συγγραφέων
„σας) ὃ μὲν χρήσων λαμβανέτω ταῦτα καὶ ἀπογραφέθω
„πρὸς τὸν ταξιαρχὸν εἰς τὴν ὄμοιαν τάξιν ἡμῖν. "Οτῷ δὲ ἀρ-
„κεῖ ἐν μισθοφόρῳ χώρᾳ εἶναι (διλ. ὅποις εὐχαριστεῖται
„εἰς τὴν νέαν γλῶσσαν τὴν Ἑλληνικὴν, ὅτις εἶναι ἀδύνα-
„τος καὶ πολλὰ ὑποκειμένη κατὰ τὴν σύνταξιν τοις) κατα-
„μενέτω ἐν τοῖς ὑπιρετικοῖς ὅπλοις. Τοιάδε εἴπε Κῦρος.
„Ἀκούσαντες δὲ οἱ Πέρσαι ἐνόμισαν, εἰ παρακαλούμενοι
„ὦζε τὰ ὄμοια πουοῦντες τῶν αὐτῶν τυχάνειν (διλ. τὴν
„δέξαν τῶν παλαιῶν συγγραφέων σας) μὴ θελήσουσι ταῦ-
„τα ποιεῖν, δικιάως ἢν διὰ παντὸς τοῦ αἰώνος ἀμιχανοῦν-
„τες βιωτεύειν".

ΞΕΝΩΦ. Κύρ. Παιδ. Βιελ. β'. Κεφ. α'.

ΤΟΝΟΜΙΣΜΑ.

*'Απὸ τὸ ἔνα μέρος θέλει περιέχει τὸν Ἀπόλλωνα σε-
φανοῦντα τὸν σεβασμιον· Ομηρον μὲ τὰς ἀκολουθους λέξεις:*

μω εἰς τὴν πάρονταν Πρότασιν. Ὡμίλησα μὲν θάρρος, καθότι κ' ἐγὼ εἴπαμ
"Ιων, καὶ χρεώσων ναὶ λαμβάνω μετοχὴν εἰς ὅλα τ' ἀφοροῦντα τὴν πατρῷδα
μου" ἀν δὲ ὡμίλησα μετὰ λόγου, τούτο ἀς κρίνωσιν οἱ λόγιοι τῆς πα-
τριδος.

ΟΤΩΝ ΕΜΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΝΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΗΡΩΙΚΩ
ΑΣΜΑΤΙ ΠΕΡΙΦΑΝΕΣΤΕΡΟΣ: Καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἐνα μικρὸν
Φοίνικα, (σύμβολον τῆς Ἑλληνικῆς Διαλέκτου) ἀνιζάμενον
ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰς φλόγας τοῦ πυρὸς, καὶ ἔχοντα περιγε-
γραμμένας τὰς ἀκολουθους λέξεις: ΘΑΝΑΤΟΝ ΟΥΚ ΟΙΔΑ,
καὶ εἰς τὸ κάτω μέρος τὸ ὄνομα τοῦ ἀριστεύσαντος μεβ' ἐνὸς
ἀναλόγου ἑγκωμίου. Ἔαν ἔμως περισσεύσῃ τόπος, θέλει
προσθέσθομεν ὑποκάτω ἀπὸ τὸν Φοίνικα καὶ τὰ ἀκόλουθα:
,,Ανίζαμαι δυνάμει τῶν ιδίων μου καὶ ἐμφύτων αἱρετῶν
ἀπὸ τὰς ιδίας μου σάκτας εἰς δόξαν νέαν καὶ αἰώνιον“.

Πρὸς τοὺς Ἱωαννίτας, τοὺς φίλους μου συμπο-
λίτας!

”Οταν βλέπω τὴν καθημερινὴν πρόδον τῶν ἄλλων σχο-
λίων τῆς Ἑλλάδος, τὰ συζημάτα τῶν διδασκάλων αὐτῶν,
καὶ ἀπὸ τοὺς μαθητάς των, ἄλλους μὲν περιπομένους εἰς
τὴν Εὐρώπην, διὰ νὰ τελειοποιηθῶσιν, ἄλλους δὲ ἐπισρέ-
φοντας ἀξίως εἰς τὴν γεννήτριάν των γῆν, διὰ νὰ πληρώ-
σουν σὺν τόκῳ τὸ ὄφειλόμενον τάλαντου, χαίρει μὲν τῇ
ἀληθείᾳ καὶ εὐφραίνεται ἡ Φυχήμοι διὰ τὸν ἐν γένει φω-
τισμὸν τῆς κοινῆς ἡμῶν φιλτάτης μητρὸς Ἑλλάδος, καται-
σχύνεται δὲ καὶ καταβλίβεται, ὅταν θεωρᾶ μόνους ἡμᾶς
αὐτοὺς ἀμετόχους τοῦ ἀξιεπαίνου τούτου ἀγῶνος, ἐπομέ-
νως ζερουμένους ἀναξίως τοσούτων ἐκ τῆς παιδείας προξε-
νουμένων ἀγαθῶν εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἡμεῖς,
λέγω, οἵτινες καὶ περισσοτέρους τρόπους παρὰ τοὺς ἄλλους
ἔχομεν, καὶ τὴν εἰς τὰς μαθήσεις ὑπεράσπισιν καὶ προσα-
σίαν τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Αὐθέντου ἀπολαμβάνομεν, ὅς τις,
ὡς ᾧδι γνωσὸν τοῖς πᾶσιν, ἀπέξειλεν εἰς τὴν σοφίην Εὐ-
ρώπην μὲν ἴδιάτου ἔξοδα τόσους νέους, διὰ νὰ σπουδάσω-
σι, καὶ πρὸ μικροῦ ἐτοιμάζετο νὰ σείλη τρεῖς εὐφυεῖς εἰς
τὴν Λόνδραν, διὰ νὰ ἐμπορέσῃ ποτὲ νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν ἐπι-
κράτειάν του τὰς ἐπιζήμιας καὶ τέχνας, καὶ ν' ἀποκατασύγη
τὴν καθεδραν του λαμπράν καὶ περιβλεπτον.

Κανένας δὲν ἀγνοεῖ ἀπὸ ἐστᾶς, ὅτι τὰ σχολεῖά μας ὑ-
πάρχουσιν ἀρχήτερα ἀπὸ 150 χρόνους, καὶ ὅτι ἄνδρες φιλο-
γενεῖς καὶ φιλόκαλοι (εἰς τοὺς ὅποιους ἔπρεπε νὰ ἀνεγείρω-

μεν ἀνδριάντας) ἀφίέρωσάν εἰς αὐτὰ τὰ κανάκηα χρύματα, καὶ τὰ ἑφοδίασταν μὲν τὰ ἀναγκαῖα βιβλία. Ἀλλὰ ποῦ καρπός; οὐ πολλὰ ὄλιγος, ἢ τελείως δὲν γίνεται· καὶ διὰ τί τοῦτο; ἐπειδὴ οἱ Ἐπίτροποι τῶν σχολείων ὅχι μόνον δὲν ἔφροντισταν νὰ ἐκλέξωσιν ἄξιους ταύτις τῆς ἐποχῆς διδασκάλους, ἀλλὰ καὶ ἔδωκαν εἰς τοὺς παρόντας καὶ ἀπόλυτον ἐξουσίαν. Κανένας δὲν ἔμπορει νὰ τὸ ἀριθμῆ, ὅτι οἱ παλαιοὶ ἡσαν ἄξιοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ εὐηργέτησαν τὴν πατρίδα ἀναλόγως πρὸς ἐκείνους τοὺς καμπούς· ἀλλ’ οὐ ἐποχὴ ἐκείνη ἐπέραστεν· οὐ μέθοδος τῆς παραδόσεως εὔκολούνθη, καὶ διὰ τοῦτο οἱ διδάσκαλοι πρέπει νὰ ἔναι τῆς τωρινῆς ἐποχῆς ἄξιοι.

Εἰς τὸ πρῶτον σχολεῖον τῶν Ιωαννίνων, διλαδὴ εἰς τοῦτον ἄξιον συμπολιτῶν κυρίων Ζωσιμάδων, σχολαρχεῖ τὴν σύμμερον ὁ Ἑλλόγιμος κύριος Κ. Μπαλανίδης. Οὗτος ὁ ἄλλως σεβασμιος ἀνὴρ ἔπειπε νὰ ἔχῃ μαθητὰς τοὺς πάππους καὶ προπάππους μας, καὶ ὅχι ἡμᾶς καὶ τὰ τέκνα μας· διότι τὸ σύγιμάτου εἶναι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Εἰς τὸ σχολεῖόν του ἄλλα βιβλία δὲν ἔχουν χώραν, εἰ μὴ ὁ Ἐγχυκλοπαιδεία τοῦ Πατούσα, τὸ τέταρτον Θ. τοῦ Γαζῆ, οὐδὲ τὸ Ανθολογία, καὶ οὐδὲ Λογικὴ τοῦ Κορυδαλέως. Βιβλία γραμμένα εἰς τὴν ἀπλῆν διάλεκτον εἶναι ἐξωρισμένα ἐκεῖθεν. Ενθυμοῦμα, μίαν φορὰν, ὅταν οὕτος ὁ διδάσκαλος, βλέπων τὸ φιλοσοφικὸν σύγιμα τοῦ Σοανίου, μεταφρασμένον παρὰ τοῦ κυρίου Γρηγορίου Κωζαντᾶ, εἶπεν· ὅτι τὸν ἀρέσκει πολλὰ, δὲν τολμᾷ ὅμως νὰ τὸ παραδώσῃ, ἐπειδὴ εἶναι εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν μεταφρασμένον. Εκτὸς τούτου ἔμποδίζει μεγάλως ὁ ῥῆθεὶς νὰ μανθάνωσιν οἱ μαθηταὶ Εὐρωπαϊκάς διαλέκτους, λέγων ὅτι αὐταὶ, γέμουσαι ἀπὸ ἄλλα βιβλία, καὶ μνοῦν νὰ ἀδεῖσουν, ὅσοι τὰς μανθάνουσι. Δὲν ἔμπορῶ νὰ λημσούντω ὅτι συνέβη ποτὲ εἰς 7 ή 8 ἐνδεεῖς μαθητὰς, νέους εὐφρετῶν, καὶ μὲ καλήν κρίσιν νοός, οἵ ὅποιοι εἶχαν τελειώσει ὅλην τὴν σειρὰν τῶν μαθημάτων, καὶ ύπεδιασκάλευον εἰς τὸ σχολεῖον, ἔως νὰ ἐπιτύχωσιν εὐποράτερόν τινα τρόπου τοῦ ζῆν. Αὐτοὶ ἔχουντες κλίσιν νὰ ἐναγκαλισθῶσι τὸ ἐμπορικὸν ἐπάγγελμα, ἵθελησαν νὰ μάθωσι τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν παρά τινος Μεσσολογγίτου, εἰς τοῦ ὅποίου τὴν κατοικίαν ἐσύχναζον. Τοῦτο μάθων ὁ διδάσκαλος τοὺς ἐξώρι-

σεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, τοὺς ἔργα τοῦ κακοῦ κακῶς τὰ φορέματα ἔχω τῶν κελλίων, ὅπου ἐκατοικοῦσαν, τοὺς ὠνόματεν ἀθέους καὶ νεωτεριζάς κ. τ. λ. Ἐγὼ δὲν γυναῖκα κάνεναι νέον ἀπὸ τοὺς ὅσοι εὐφάνησαν εὐπειθέσεροι εἰς τὰς συμβουλάς του, ἀν ἐπρόκοψεν, ὅσου καιρὸν αὐτὸς ὁ διδάσκαλος σχολαρχεῖ. "Οσοι ἐπρόκοψαν ἡσαν ἐκεῖνοι, τοὺς ὅποιους αὐτοὺς ὠνόμαζεν ἀθέους καὶ ἀχρείους. Συνανεξάρφιν μὲ πολλοὺς μαθητάς του, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχαν παντελῶς ιδέαν Ἰσορίας καὶ Γεωγραφίας. Πολλάκις μὲ ἐρωτοῦσαν τινὲς ἐξ αὐτῶν τῆς ἀνωτέρας κλάσεως, πῶς κεῖται ἡ Εύρωπη, ἡ Ασία, καὶ ἄλλῃ τοιαῦτα. "Ενας ἀπὸ αὐτοὺς ἀναγινώσκων μίαν φρονὴν εἰς τὴν Γεωγραφίαν τοῦ Θεοτόκη, εἰς τὸ περὶ τῆς Ἀσίας ΚΒ. Κεφάλαιον παρ. 495. ὅτι καὶ ἡ Ἑλληνική διάλεκτος, δηλαδὴ ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κοινῶς τὴν σύμμερον λαλουμένη ὀμιλεῖται ἐκεῖ, ὑπέλαβε τὴν παλαιὰν Ἑλληνικὴν, καὶ ἐτοιμάσθη νὰ ταξιδεύσῃ δι ἐκεῖ, διὰ νὰ γυμνασθῇ εἰς τὸ ὄμιλεν αὐτῷν. "Αλλος ποτὲ ἐνθουσιασθεὶς ἀπὸ τὴν Δογικὴν τοῦ Κορυδαλέως, ἐρωτοῦσεν ἄλλου τινά· ἂν δὲ Θεὸς εἴναι παντοδύναμος, διὰ τί δὲν κάμνει τὰ τίσσαρα πέντε; Παρευρεθεὶς μίαν ἡμέραν εἰς τὴν παράδοσιν, ἐρώτησα ἔνα μαθητὴν τῆς Β. κλάσεως, πόσαι εἴναι αἱ Προβέτεις; μὲ ἀπεκρίθη δυοκαίδεκα· τὸν μετερώτητα τὶ συμαίνει τὸ δυοκαίδεκα, καὶ ἔλαβον ἀπόκρισιν τὸ, δὲν ἰξεύρω. Εἰς αὐτὸ τὸ σχολεῖον οἱ μαθηταὶ δὲν ἐμποροῦν νὰ τελειωσωσι προτίτερα τὴν περίοδον τῶν ξυρῶν γραμματικῶν, παρὰ μετὰ δέκα ἔτη, καὶ τότε οἱ περισσότεροι, ἀνίδεοι ὄντες Ἰσορίας, Γεωγραφίας, καὶ ἄλλων μέσων φιλολογικῶν, καταλαμβάνουν κακῶς τοὺς παλαιοὺς συγγραφεῖς. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς γίνονται μιτάνθρωποι, κακοίθεις, καὶ ὅσον αἱ ιδέαι των μικρότεραι, τόσον περισσότερον ὑπεροπτικοὶ καὶ κενόδοξοι. Ἐν ᾧ δὲ κύριος Κ. Μπαλανίδης δὲν εἴναι ἀξιος τῆς παρούσης ἐποχῆς, ἐγγύρασε καὶ παραπλό, καὶ ἐκαφώθη· ἄλλα τὸν ἐρωτοῦν οἱ μαθηταὶ, καὶ ἄλλα αὐτὸς ἀποκρίνεται. "Οθεν γίνεται εἰς τὴν παράδοσιν μέγας κυκεών. Αὐτὸς θέλει ν ἀφῆσῃ διάδοχόν του ἔνα καλόγυρον φίλον του, ὃς τις παραδίδει τὸν Κορυδαλέα, ἐξηγῶν μόνον λέξεις, καὶ ἀντὶ μὲ μίαν ἐρμηνεύων ἐκάσην μὲ πέντε ἐξ, χωρὶς διαφορὴν τῆς συματίας, καὶ τοῦτο Φλιβερὰ μέθοδος

τῶν σχολασικῶν τῆς Ἑλλάδος χρόνων, τῆς ὅποιας τὴν χρῆσιν ἔξωρισταν ὅλα σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος τὰ σχολεῖα· καὶ δυσυχία, ἃν μόνα τὰ σχολεῖα τῶν Ἰωαννίνων φανῶσι πρεσβευόμενα μέχρι τοῦ ιῦν τὴν κατηραμένην ταύτην μέθοδον. Ἰδοὺ λοιπόν, φίλοι ὁμογενεῖς, ὅποιους καρποὺς φέρει ἡ σρεβλὴ μέθοδος, ἐν ᾧ ἡ ὄρδη κατασαίνει τοὺς μαθητὰς ἵκανοὺς νὰ καταλάβωσιν, ὡς πρέπει, τὰ ἀθάνατα συγγράμματα τῶν προγόνων μας, καὶ τοὺς ἐμπνέει ἰδέας πολλῶν ἀφελίμων πραγμάτων!

Εἰς τὸ δεύτερον σχολεῖον τῆς πατρίδος μας, δηλ. τοῦ αἰειμνήσου Καπλάνη, σχολαρχεῖ ὁ κύριος Ἀθανάσιος Ψαλίδας, ὃς τις ἐσπούδασεν ἐνταῦθα. Ἡ μέθοδος αὐτοῦ εἶναι ὄρδη, διὸ καὶ πολλοὶ μαθηταὶ ἔξηλθον ἀπὸ τὸ σχολεῖον μὲ ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς καὶ ἄλλων διαλέκτων· μὲ ἰδέας Ἰζορίας, Γεωγραφίας καὶ ὀπωσοῦν Φιλοσοφίας. Ἀπ’ αὐτοὺς ἔγιναν ἄλλοι ἱατροί, καὶ ἄλλοι διδάσκαλοι εἰς ἄλλα μέρη (ἴσως διὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα πτωχὴν πληρωμὴν). Διὰ τὴν ἀναγώρισιν λοιπὸν αὐτῶν τῶν αξιωτέρων τους μαθητῶν, οἱ ὅποιοι τὸν ἐχριτίμευον ὡς ὑποδιδάσκαλοι, ἀναγκάζεται νὰ παραδίη ὅλα αὐτός. Τί ἐμπορεῖ ὅμως νὰ κάμῃ ἔνας μόνος ὕνθρωπος; τί νὰ πρωτοδιδάξῃ μόνος ὁ κύριος Ψαλίδας, ὃς τις καὶ κατὰ δυσυχίαν δὲν πιγίνει καὶ καθ’ ὥμεραν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπειδὴ ἀνακατόνεται καὶ εἰς ὑποθέσεις ἐμπορικὰς, ἥγουν αἱρετοκριτίας κ. τ. τ., καὶ εἰς ἄλλας διαφόρους ἀσχολίας (καὶ τοῦτο σοχάζομεν προέρχεται ἀπὸ δύο αἵτια· ἡ διότι δὲν πληρόνεται καλά, καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἀπαντᾷ τὰ ἔξοδάτου καὶ κατ’ ἄλλουν τρόπον). Ἡ διότι χάριν φιλίας θέλει νὰ εὐχαριστήῃ τοὺς, ὅσοι τὸν προσκαλοῦν εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις, παραμελῶν τὰ χρέα τοῦ ἐπαγγέλματός του.). Οἱ διδάσκαλος πρέπει νὰ πράττῃ ἔτι ἐπαγγέλλεται· καὶ ὡς ὁ ἐμπορος δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔναι εὐταυτῷ καὶ διδάσκαλος, οὕτω καὶ ὁ διδάσκαλος δὲν πρέπει νὰ ἔναι εὐταυτῷ καὶ ἐμπορος.

“Οπως καὶ ἀν ἔχη τὸ πρᾶγμα, φίλοι μου συμπολῖται! ἔνας μόνος καλὸς διδάσκαλος δὲ νεξαρκεῖ, καὶ αἱ μήν ἐντραπῶμεν νὰ ὅμολογήσωμεν, ὅτι ἔως τώρα δὲν ἥσθάνθημεν, πόσου μὲν πλουσιοπαρόχως ἐσπείραμεν, δὲν ἐθερίσαμεν ὅμως οὔτε τὸ ἐκατοσύμβριον τῶν σπερμάτων. Ἐξωδεύσαμεν χω-

ρὶς τὸν ἐλπιζόμενον καρπόν· ἐφάνημεν καφοὶ εἰς τὰς συμ-
βουλὰς τῶν σοφωτέρων ὑμογενῶν.

Αἴ! δὶ ἀγάπιν Θεοῦ! ἂς σρέψωμεν τὰ ὄμικάτιά μας εἰς
τὴν Χίον, Σμύρνην, καὶ Κυδωνίας! ἂς ἰδωμεν ὅποισυς καρ-
ποὺς ἀπολαμβάνουν αὐτοὶ ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῶν! ἂς πᾶς κι-
νήση τὸ παράδειγμα αὐτῶν εἰς φιλοτιμίαν! "Αν οἱ κάτοικοι
αὐτῶν τῶν πόλεων, πληρόνοντες μέρος ἔκαστος, ἐσύζησαν
σχολεῖα τακτικά· πόσω μᾶλλον ἡμεῖς, ὅταν ἔχωμεν ίκανὰς
ποστότιτας χρημάτων, τὰ ὅποτα ἀφιέρωσαν μένον δύο εὐερ-
γέται, χωρὶς νὰ ζητήσουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους μήτε ὄβελον; Διὰ τί νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὸν λίθαργον τῶν προλήψεων,
ἐνῷ ἄλλοι πρὸ καιροῦ προθύμως ἥγερθησάν; "Ας προσκαλέ-
σωμεν λοιπὸν πέντε αξίους διδασκάλους (*), ἀπὸ τοὺς δι-
ποίους τρεῖς τούλαχιςον νὰ συζητώμεν εἰς τὸν σχολὴν τῶν
κυρίων Ζωσιμάδων, καὶ τοὺς ἄλλους δύο εἰς τὸν σχολὴν
τοῦ Καπλάνη, διὰ νὰ συσχολαρχοῦν μὲ τὸν κύριον Ψαλίδαν.
Συμφερώτερον ὅμως εἶναι, σοχάζομαι, νὰ ἐνώσωμεν τὰ δύο
σχολεῖα, διὰ νὰ ἐμπνεύσωμεν εἰς τοὺς διδασκάλους ὅμέ-
νοιαν καὶ ἀγάπιν, ἀς τε νὰ ἔχουν καὶ ἐν σύζημα ὁμόφω-
νου κατὰ πάντα. Ἔπειδὴ αὐτὰ διὰ τὴν διαφορετικὴν μέθο-
δον τῶν εὑρίσκονται εἰς ἀκατάπαυσον διχόνοιαν καὶ ἔχθραν,
ὅταν ἐνωθῶσι, καὶ τὰ ἔξοδα θέλουν γίνεσθαι ὀλιγάτερα,
καὶ ἡ τάξις θέλει φυλάττεσθαι εὔκολάτερον, καὶ οἱ Ἐπίτρο-
ποι θέλουν φροντίζει προθυμώτερον. Ὁφελιμάτατον ἥθελεν
εἶναι νὰ ἔχωμεν εἰς τὰ σχολεῖά μας καὶ δύο διδασκάλους
τῶν σοφωτέρων τῆς Εὐρώπης διαλέκτων, οἵτινες νὰ παρα-
δίδωσι τὴν Γαλλικὴν, Ἀγγλικὴν, Γερμανικὴν καὶ μάλιστα
τὴν Λατινικὴν, τὴν τέσσον ἀναγκαίαν εἰς τὴν μαθητικὴν
παλαιᾶς Ἑλληνικῆς. Προσέτει καὶ οἱ ἀρχιδιδάσκαλοι καὶ
εἰς ὑποδιδάσκαλοι πρέπει νὰ πληρόνωνται καλά, διὰ νὰ
μην ἀναγκάζωνται διὰ τὴν σέριψιν τῶν ἔξόδων των νὰ ἐν-
ισχολᾶνται εἰς ἄλλα· καὶ, ἀν δὲν φθάσουν τῶν σχολείων
τὰ εἰσοδήματα, πρέπει νὰ γίνῃ ἐτήσιος συνδρομὴ ἀπὸ ὅλους

(*) Ταῖούτον γνωρίζω τὴν ἀρχιδιδάσκαλον τῆς ἐν Τεργέσῃ σχολῆς κύριον Κιωνωνίτηνον Ἀσώπιον, πολυμαθῆ καὶ σοφὸν συμπολέτην μας, ἐς τις, εἰ-
μαι πληροφορημένος, ὅτι θέλει προκρίνει τὴν ωφέλειαν τῆς πατρίδος του,
πάντα τὴν τὸν ξένων· τοὺς δὲ ἄλλους τέσσαρας ἀς προσκαλέσωμεν ἀπὸ
τοὺς ἀξιωτέρους μαθηταὶς τοῦ γυμνασίου τῆς Σμύρνης καὶ τῆς Χίου.

τοὺς πλουσίους μας ἀνελόγως, ὡς τε νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ ἔλ-
λειψίς. Εἰς αὐτὸν τὴν συνδρομὴν εἶμαι εὔελπις, ὅτι ὁ πα-
νιερώτατος Μητροπολίτης μας θέλει φανῆ ὁ γενναιότερος,
διὰ νὰ ἐμφυχώσῃ μὲ τὸ καλὸν παράδειγμά του καὶ τοὺς
λοιπούς, καὶ διὰ νὰ μὴ φανῆ κατάτερος κατὰ τὴν φιλογέ-
νειαν παρὰ τοὺς ἄλλους συναδελφούς του, ἀμιλλωμένους
καβ' ἑκάστην νὰ φωτίσωσι τὰς Ἐπιρχίας των μὲ τὰ θεῖα φῶ-
τα τῆς παιδείας. Πρὸς τούτοις παρακαλῶ τοὺς πλουσίους
μας καὶ τοὺς Ἐπιτρόπους τῶν Ἐκκλησιῶν μας νὰ σείλωσιν
εἰς τὴν Εὐρώπην, μὲ ἔξοδά των καὶ μὲ τὰ περιστεύματα
τῶν εἰςδιμήτων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀγχίνοας μαθητάς, διὰ
νὰ τελειοποιηθῶσι καὶ ἐπισρέψωσιν εἰς τὸ φίλον ἔδαφος,
διὰ νὰ γίνωστιν ἄξιοι διάδοχοι τῶν διδασκάλων μας (*).
Τοῦτο ἔως τώρα ὅχι μόνον δὲν ἐνήργησε κανένας, ἀλλ' οὐ-
τε ἐπρόβαλε, καὶ ἐπρέπει νὰ τὸ προσμείνωμεν ἀπὸ τοὺς κα-
λοὺς Διδουρνισίους (**), ἀπὸ τοὺς ὄποιους, ὅστις εἶναι συμ-
πολῖταί μας, ἔκαμαν τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος των ὅστοι
δὲ εἶναι γείτονες καὶ φίλοι μας, ἥθελησαν νὰ δείξωσι διὰ
τούτου τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλανθρωπίαν των. Εἰς αὐτοὺς δὲν
πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ φανῶμεν εὐγνώμονες, ἀντεξόδεύοντες
γενναιώς πρὸς σπουδὴν τῶν συμπολιτῶν μας; Αὗτη ἡ ἀμοι-
βίη, εἶμαι βέβαιος, ὅτι θέλει τοὺς εἶναι ἴκανη, ἐπειδὴ μὲ
τὰ παράδειγμά των μᾶς ἐφανέρωσαν, πόσον ἐπιθυμεῦν τὸν
φωτισμόν μας.

Στοχασθῆτε, φίλοι μου συμπολίται, ὅποιαν ὀφέλειαν
θέλει μᾶς προξενήσει ἡ παιδεία εἰς πᾶν ἐπάγγελμα, μά-
λιστα εἰς τοὺς ἐμπόρους μας, γίτινες ἔχουν ὅχι μικρὰν κοινω-
νίαν μὲ τὰ σοφὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης. Τὰ σχολεῖά μας, ὅταν
γίνωστι τακτικὰ λύκεια, θέλουν ἐλκύστει πολλούς νέους

(*) Οἱ ἀνιοτέρῳ ἀξιοσέβαστοι Ἱεράρχης μαζὶ ἐμπορεῖται νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς
Ἡγουμένους ὅλην τὴν Μουαζῆρον, νὰ συνδούσι τοὺς εἰς τούτο, ἢ νὰ σε-
λωσιν οἱ ἔλιοι καλογηρόπαιδες μὲ πνεῦμα, ἀπὸ τοὺς ὄποιους ἄλλοι νὰ γί-
νωσι κατὰ τὴν ἐπισροφήν των διδασκάλων, καὶ ἄλλοι ἄξιοι Ἱεροκήρυκες.

(**) Διὰ προσκλήσεως αὐτῷν ἐσάλθη πρὸς ὄλους διὰ νὰ τελειοποιηθῇ εἰς
Πίστιν ὁ κύριος Γρηγορίαςκος Μπαλανθῆς. Μετὰ πενταετῆ σπουδὴν ἡ πα-
τρίς ἐλπίζει πολὺ ἀπὸ τὴν νέον, ἐπειδὴ εἴναι φύσει ἀγχίνοας καὶ φι-
λομαθής. "Ενιαὶ ποτὲ δὲν ἀκεῖ, καὶ πιέπει νὰ σεληπισῃ ημεῖς οἱ ἕδοι καὶ
ἄλλους, διὰ νὰ δυνηθῶσιν ὅσον οὕπω ν' ἀποκατατίσωμεν τὴν πόλιν μας κα-
θεδραν πὸν Μουσῶν.

ἀπὸ διάφορα τῆς Ἑλλάδος μέρη, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὰ πλησιόχωρα, νὰ σπουδάστωσιν εἰς αὐτὰ, καὶ ἡμεῖς θελούμενοι απολαύσει τοὺς γλυκεῖς καρποὺς τῆς μεταδόσεως τῆς παιδείας. Οὗτος εἶναι ὁ μόνος τρόπος, φίλοι συμπολίται, τῆς εὐτυχίας μας. Η' παιδεία θέλει φέρει τὴν καλὴν ἀνατροφὴν εἰς τὰ τεκνά μας· ἡ παιδεία θέλει ἀποκατασῆσθει περίβλεπτον εἰς τοὺς ξένους τὴν πόλιν μας· ἡ παιδεία θέλει εἰσάγει τὸ ἐμπόριον εἰς αὐτὴν, καὶ μᾶς ἐμποδίσει νὰ τρέχωμεν πλέον μὲ τόσους κινδύνους εἰς ξένους τόπους· ἡ παιδεία θέλει μᾶς κάμει νὰ μὴν ἐντρεπάμεθα πλέον, συναναγρεφόμενοι μὲ τοὺς Χίους, Σμυρναίους καὶ λοιποὺς Ἑλλογίμους ὄμογενεῖς· ἡ παιδεία θέλει ἐμφράξει τὰ σύματα τῶν ὄμογενῶν, οἵτινες μᾶς ὑσομάζουν ἀπειροκάλυψις καὶ ἀναξίους τοῦ Ἑλληνικοῦ ὄνόματος· ἡ παιδεία θέλει ἀποκατασῆτει τοὺς φύτει φιλοξένους Ἰωαννίτας ἵκανους νὰ βοηθήσωτι τοὺς ἀπαιδεύτους γειτονάσταν· ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ παιδεία θέλει μᾶς ἀξιώσει, καὶ ἡμεῖς νὰ φωτισθῶμεν, καὶ ἐνταυτῷ νὰ συνεισφέρωμεν ὅχι ὀλίγον εἰς τὸν φωτισμὸν τῆς Ἑλλάδος ὅλης. Εἴθε λοιπὸν νὰ ἴδω ἐν τάχει βαλμένας εἰς πρᾶξιν ταύτας τὰς πρὸς ἐστὶς θερμὰς παρακαλέσεις μου, πρὸς κοινὸν χαρὰν καὶ εὐφροσύνῃ τῶν ὄμογενῶν! γένοιτο! γένοιτο!

Ἐκ Βιέννης.

Ο' ταπεινὸς συμπολίτης σας.
Διμήτριος Ἀθανασίου.

Ἐπειδὴ ἐν τῶν πολλῶν ιδίων τῶν φιλολογικῶν Ἐφημερίδων ὑποκειμένων εἶναι καὶ ἡ εἰς τὸ Κοινὸν κύρυξις ἀγαθῶν πράξεων, ὥφελίμων καὶ σωτηριώδῶν διαταγῶν καὶ ἀποφάσεων ἀνθράπων φρονίμων καὶ εὐεργετικῶν πρὸς μίμησιν καὶ παράδειγμα τῶν συγχρόνων, ἡ διαφύλαξις καὶ διάδοσις αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς μεταγενεσέρους, διὰ τοῦτο ἐκδίδομεν διὰ τοῦ Δ. Ε. καὶ τὰ ἔχης γράμμata τῆς Κυρίας Βασιλικῆς Νικολάου, τὰ ὅποια ἐξάληθσαν ἐκ Κωνσαντινουπόλεως παράτινος φίλου τῶν καλῶν ἔργων, ἐλπίζοντες ὅσου οὕπω νὰ κηρύξωμεν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν αὐτοῖς διατατομένων.

Παναγιώτατε, Σοφώτατε καὶ Οἰκουμενικὲ
Πατριάρχα!

„Τὸ ἐνθεον ὄφος τῆς ὑμετέρας Παναγιώτητος δουλικῶς

πρόσκυνω. ασπαζομένη εὐλαβῶς τὰ κράτπεδα τῶν ἱματίων Αὔτῆς. Ή φίμη τῶν ἀρετῶν καὶ μεγίσων προτερημάτων, διακοσμουόντων τὸ θέτον καὶ ἵερὸν αὐτῆς πρόσωπου· ὃ ἄκρα Αὔτῆς φιλογένεια καὶ ἐπίμονος προσοχὴ καὶ μελέτη, δι ᾧ ἡ ὑμετέρα Παναγιότης, ὡς καλὸς παικὺν, διοικεῖ πάντα τὰ πρᾶς βελτίωσιν καὶ αὔξησιν συντελοῦντα τοῦ φωτὸς τῶν μαβημάτων, καὶ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἵερῶν γραμμάτων εἰς τὸ Γένος, ὅπερ ἐκ τῆς προσίας ἐκλήθη νὰ διοικῇ, φιλάσαντα καὶ εἰς τὴν ἀκοὴν ἐμῆς τῶν ταπεινῆς καὶ ἐλαχίσης Αὔτῆς δούλης, μολιδίσουν τὸ Θάρρος νὰ ἐμφανισθῶ διὰ τῆς δουλικῆς μου ταύτης ἀναγροτῆς πρόστε τὴν ὑμετέραν σεβασμιωτάτην μοι αὐτῆς; Παναγιότητα; καὶ πρᾶς τὴν περὶ Αὐτὴν Ἱερὰν σύνοδον τῶν ἐνδημούντων Ἀγίων Ἀρχιερέων καὶ προσκυνητῶν μοι γερόντων, ὅτι καταγομένη ἐκ τῆς Κωμοπόλεως Σιατίσις, τῆς ὑπὸ τὴν διοίκησιν διατελούστης τοῦ Πανιερωτάτου Σισανίου Μητροπολίτου; καὶ ἔχουσα ἀδελφὸν ἐδῶ, καταγινόμενον εἰς τὴν τέχνην τῆς Φαρμακοποϊας πρὸ πολλῶν χρόνων, ὄνομαζόμενον Γεώργιον Νικολάου Ζιχνιζάρην, ὃς τις πρὸ ἐξ ἕδη χρένων ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος ἀδιάθετος· τῆς περιουσίας αὐτοῦ νόμιμοι κληρονόμοι ἐμείναμεν ἐγώ τε ἡ δούλη Τῆς, ὡς γυνηγία ἀδελφῆ αὐτοῦ, καὶ τέσσαρες ἄλλοι ύποτε ἄλλης ἀδελφῆς ὑμῶν, προτελευτησάσης εἰς τὴν πατρίδα ὑμῶν, ᾧ δὲ εἰς Θωμᾶς Νεράντζης ὄνομαζόμενος· χριζατίσας πρὸ χρόνων μαβιτῆς τῆς τέχνης τοῦ ριθεντοῦ, εὐρίσκετο ὥδε. Μετὰ τοῦ Θωμᾶ ὡντούτου, οἰκειοποιημένου καὶ τὴν ἐπιτροπίαν τῶν λοιπῶν του ἀδελφῶν, ἔγινεν ἡ διανομὴ τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος Γεωργίου εἰς τρία μέρη ἦσα, ᾧ τὸ τρίτον, συμποσούμενον εἰς γρόσια τεσταράκοντα χιλιάδας περίπου, ἀπεφασίσθη μεταξὺ ὑμῶν διὰ νὰ ἀφιερωθῇ πρὸς Ψυχικὸν σωτηρίαν καὶ αἰώνιον μνημόσυνον τοῦ τεθνεῶτος εἰς σχολεῖον Ἑλληνικῶν μαβημάτων καὶ παιδείας λογικῆς τῆς ἐκεῖσε νεολαίας, τὸ ὅποιον ἐκ τοῦ καρποῦ καὶ διαφόρου τῶν τεσταράκοντά που τούτων χιλιάδων γροτίων νὰ οἰκονομῆται εἰς τὸν ἔξις χρόνον ἀκατακαισῶς. Ο δὲ Θωμᾶς διαδεξάμενος τὸ φαρμακοποεῖον τοῦ ἀποθανόντος εἰς τὸ τρίτον μέρος, ἀνῆκον αὐτῷ τε καὶ τοῖς λοιποῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ ἄλλα μετρυτά, ἐξώφλισεν ἐκ τῆς ἀναλογίας τῆς κληρονομίας τῶν, καὶ μετ' οὐ πολὺ με-

ΠΡΟΤΑΣΙΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΤΟΥΣ ΙΩΝΑΣ
ΔΙΑ ΝΑ ΑΝΟΡΘΩΣΩΣΙ
ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ
ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ
ΤΩΝ ΙΟΝΙΚΩΝ ΝΗΣΩΝ (*).

Η' Γλῶσσα και ἡ Παιδεία τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ἦτου πάντοτε και εἶναι ἔως τὸν σύμερον τὸ θάμβος παντὸς πεπαιδευμένου ἔθνους τῆς Εὐρώπης. Μ' ὅλον τοῦτο αὐτὴ ἡ ἴδια Ἑλλὰς εἶναι ὁ μόνος τόπος, δεῖτις φρίνεται ἀδιάφορος εἰς τὰ δίκαιά του (1). Οἱ Συγγραφεῖς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος ἐγένουντο τὸ παράδειγμα τῶν Συγγραφέων τῆς παλαιᾶς Ρώμης. Οἱ Ἑλληνες οἱ φυγάδες ἀπὸ τὴν Κωνιζαντινούπολιν ἀνεζώσαν τὰς ἐπιζήμιας εἰς τὴν νέαν Ἰταλίαν. Ο' Ὁράτιος Θέλωντας νὰ διορίσῃ τινὰς κανόνας τῆς Ποιητικῆς μεβόδου ἐξοχάσθη, ὅτι δὲν δύναται νὰ δεῖξῃ πρὸς τοὺς συμπολι-

(*) Η' Ὁμολόγησε την παραπάνω συνετέθη εἰς τὸ Ἀγγλικὸν ἐμεταφράσθη και εἰς τὸ Ἰταλικὸν, και τὶ μετάφραστὶ τῆς ἐτυπώθη και ἐδημοσιεύθη ξεχωριστά. —

(1) Αὐτὴ εἶναι ἀλτίθεια, τὴν ἀποίαν κατὰ δυσυχίαν ἀργαλ ἐγνωρίσαμεν και τήμενος και οἱ λοιποὶ κάτοικοι τῆς Ἑλληνικῆς ἡπείρου. Ήμεις ἀναγινώσκομεν τοὺς παλαιοὺς συγγραφεῖς, ὅχι καθὼς οἱ συγγραφεῖς τῆς παλαιᾶς Ρώμης ὅχι μὲ τὸ σκοπόν, τὸν ὅποιον ἐσυμβούλευεν ὁ Ὁράτιος δῆλος μὲν σπουδάσωμεν τὴν ἀγχίνοιάν των, και εὔσομέν, οὕτω μὲ τὸν σκοπὸν, δὲ ὃν πᾶς Ἀγγλος, ἀλλέλη νὰ λάβῃ ἀνατρεψθῆν ἐλευθέραν, ἀχρεωτεῖ νὰ σπουδάσῃ τοὺς παλαιοὺς Ἑλληνας συγγραφεῖς, η δὲ ὃν πᾶς Γερμανὸς ὑποχρεούται εἰς τὰ σχολεῖα του νὰ διδαχθῇ και τὴν παλαιὰν Ἑλληνικὴν γλώσσαν· ἀλλὰ μένον και μόνον διὰ νὰ ἐμπορούμεν νὰ μανθάνωμεν πάντα ἐξ ἀπηρχαιωμένας λέξεις, νὰ κομπάζωμεν κροτούντες μὲ αὐτὰς εἰς τὸν ἀέρα, και νὰ ἐξιππάζωμεν τοὺς ἀπλυσάρεως. Τὴν περὶ η̄ ἵλογος ἀλήθειαν ἐγνώρισαν και ἐκήρυξαν οἱ λεγόμενοι νεωτερισταί· μ' ὅλον τοῦτο οἱ ἀρχαιοφρόνοις και ἀρχαιολόγοι κινούσι πᾶσαν μηχανὴν διὰ νὰ τὴν καταπολεμήσωσιν. Εἴθε τέλος πάντων νὰ ὑπερικήσῃ, και νικῶσι νὰ ἐξαλείψῃ τὸ ὄνειδος, τὸ ὅποιον δικαίως μὰς προσάπτουν οἱ ξένοι.

εἰσιν εἰς τὸν ἄλλον ζωῆν. Ζῶντος δὲ ἐτὶ αὐτοῦ, πρὸς οἰκουμένην τῶν κεφαλαίων, ἀφιερωθέντων διὰ τὸν σχολῆν τῆς πατρίδος μας, ὡς εἴρηται, διωρίσθησαν ἐπίτροποι, ὅτε ἄρχων ἰατρὸς τῆς πόλεως ταύτης κύριος Εὐζάβιος, καὶ ὃ ἐν πραγματευταῖς κύριος Ἀδαμάκης Ἰωάννου συνιδαμένων αὐτῶν ἐξ ἑνὸς ὀσπετίου τοῦ ἀποθανόντος, ἐκτιμωμένου εἰς δεκαποτὼ πεντηκονταρίας γρόσια, εἰς δώδεκα χιλιάδας γρόσια δάνεια παρὰ τοῦ ἀποθανόντος εἰς τὸν Πανευγενέσατον ἄρχοντα μέγαν Διογοθέτην, Καυνάκην Γκίκαν, διὸ ὁμολογίας αὐτοῦ χρεωσικῆς πρὸς τὸν ἀποθανόντα, καὶ εἰς ἄλλα μετρητὰ, ἀπερ ἐτύνασιν ὃ βιβεῖς Εὐζάβιος ἱατρὸς, καὶ σώζονται εἰς κεράστου· ἀλλὰ μὲ πόνου ψυχῆς μου, καὶ Θλίψιν ἀνερμήνευτον βλέπων, ὅτι οὐ ἐκτέλεστις τοῦ καλοῦ τούτου εἰτέτι ἀναβάλλεται· ὅθεν οὐ δούλια τις, γηραιὴ ἡδὺ οὖσα καὶ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς, ἀδύνατος πάντη νὰ ἐνεργήσω τὰ περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν κεφαλαίων τοῦ ἀφιερώματος καὶ συζάστεως τῆς σχολῆς εἰς τὸν πατρίδα τὸν ποθεινόν μου, προσφέχω, ὡς πρὸς κοινὸν πατέρα καὶ ποιμένα, πρὸς τὸ Ὅφος τῆς ὑμετέρης Παναγιότιτος, καὶ τῆς περὶ Αὐτῆς ἀγίας καὶ ἵερᾶς Συνόδου, ἐπικαλουμένη δακρυρύῳσα διὰ τῆς ταπεινῆσμου ταύτης ἀνατροπᾶς, καὶ ἐνθέρμως παρακαλοῦσα τὸν θεόντα Αὐτῆς κορυφὴν, ὅμοῦ καὶ τὸν ἱερατάτην ἀγίαν Σύνοδον, ὅπως ἀναλόγως τῆς καλῆς φύμις Αὐτῆς μετὰ θείου ζήλου, καὶ ἐντόνου ἐπιμελείας ἐναγκαλισθῆ τὸν ἀφορῶντα πρὸς τὸ κοινὸν καλὸν τοῦ Γένους σκοπὸν τοῦ ἀφιερώματος τούτου, ἐκδίδουσα Πατριαρχικὸν Σιγγύλιον πρὸς σύζησιν τῆς σχολῆς ἐν τῇ κωμοπόλει τῆς Σιατίσις, διὸ οὐ νὰ ἐντέλλεται δρασηρίως, ὅπως ὁ ἀρχιερεὺς τῶν Σιστανίων μετὰ τοῦ περὶ αὐτὸν Ἐκκλησιαστικοῦ κλύρου τῶν ἱερέων, καὶ τῶν πεπαιδευμένων, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ πάντων τῶν Σιατισέων Χριστιανῶν ἀδελφῶν, συνελθόντες εἰς ἐνν, ἐκλέξωσιν, ἀμα τῷ ἰδεῖν τὸ Σιγγύλιον, διδάσκαλον, ἀνδρα συγκεκροτιμένου ἐκ μαθημάτων, καὶ ἐγκρατῆ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, πρὸ πάντων χρισούθη, καὶ εὔσεβη, καὶ δύω τινάς τῶν ἐγκρίτων ἐκεῖσε πραγματευτῶν ἐπίτροπους τῆς σχολῆς, συμβουλεύουσα πατρικῶς, καὶ μπὸ ποιηνὸν ἀφόρισμοῦ, ἵνα οὐ ἐκλογὴ τοῦ διδασκάλου καὶ εἰς τὸν ἀρχὴν καὶ εἰς τὸ μετέπειτα γίνηται ἀφιλοπρησώπως εἰς τὸν προκομμενέσερον, εὔσεβεσερον,

καὶ χριστοφέσερον ἄνδρα, καὶ οὐχὶ κατὰ χάριν· διύτι ἔξ
αὐτοῦ κρέμαται ἡ προκοπὴ, εὔσέβεια, καὶ τὰ χριστὰ ἡδι
τῶν νέων. Περὶ δὲ τῶν κεφαλαίων, ὡς εἴρηται, ἐδῶσε εὐ-
ρισκομένων, νὰ ὑποτάξῃ τὸ Σιγγύιλιον τὸ κοινὸν σῶμα τῶν
τῆς Βασιλευούσις πραγματευτῶν Χριστιανῶν, τῶν κατὰ τὴν
Εὐρώπην πραγματευμένων, οὐα ἔχη τὸν φροντίδα αὐτῶν τῆς
οἰκουμενίας, καὶ ἐν γενικῇ συνελεύσει τῶν μελῶν αὐτοῦ νὰ
ἐκλέξῃ δύω ἢ τρεῖς ἐπιτρόπους ἐκ τοῦ σώματος, τοὺς ὑπο-
λιπτικοτέρους καὶ εὐκατασατοτέρους καὶ περὶ τὰ καλὰ σπου-
δάζοντας καὶ ἐπιμελουμένους, διορίζον αὐτοὺς ἐπισάτας καὶ
ἐπιτρόπους, οἵτινες γνωσοὶ εἰς τὴν Παναγιότιτά της γενί-
μενοι διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς τοῦ σώματος, νὰ τοὺς ἐφοδιάσῃ
μὲ τὸ ἀναγκαῖον Πατριαρχικὸν τῆς ἐπιτροπίας των γράμμα,
διδουσα διὰ τούτου ἀδειαν εἰς αὐτοὺς νὰ διορίσωσιν ἐπι-
τρόπους ἐδῶ δύω, οὓς ἂν ἐγκρίνωστιν ίκανοὺς εἰς τὸ νὰ ἐπι-
σατήσωσιν οὗτοι, διὰ νὰ παραλάβωσιν εἰς χειράς των τὸν
λογαριασμὸν τοῦ κεφαλαίου τοῦ ἀφερώματος παρὰ τοῦ ἀπὸ
τῆς Θυγατρός μου Σουλτάνης γαμέρου κύρι Γεωργίου Καβέ-
κου ἐπιτρόπου μου, καὶ συνάζοντες τὰ μετρήτα, καὶ πω-
λοῦντες τὸ ριβὲν ὅσπήτιον, ἐμβάσωσι αὐτὰ ἀσφαλῶς εἰς τοὺς
ὄνομασθέντας ἐπιτρόπους τοῦ σώματος, οἱ ὅποιοι νὰ χρεωσῶσι
διὰ νὰ οἰκουμήσωσι τὰ κεφαλαία ταῦτα, καταβέοντες
αὐτὰ, μέρος εἰς τὸ κοινὸν τῆς μεγάλης Ἑκκλησίας, μέρος
εἰς τὸ κοινὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀλλα εἰς ἐπαρχίας, καὶ εἰς
τοιαῦτα μέρη κοινὰ καὶ ἀνύποττα, φροντίζοντες νὰ συνά-
ζωσι τὸν χρονικὸν αὐτῶν καρπὸν, καὶ νὰ τὸν διαβιβάζωσι
διὸς τοῦ ἔτους ἐν Σιατίσμη πρὸς τοὺς διορισθέντας ἐκεῖ τῆς σχο-
λῆς ἐπιτρόπους ἐκ τῆς συνελεύσεως τοῦ ἀρχιερέως Σιστανίου,
τοῦ Ελύρου, καὶ τῶν ἐγκριτοτέρων πολιτῶν, διὰ νὰ δίδη-
ται παρὰ αὐτῶν ὁ μισθὸς τοῦ διδασκάλου ἢ καὶ ὑποδιδασκά-
λου, καὶ βούθειά τις εἰς πτωχοὺς μαθητὰς, ὅταν ἔξαρκη ὁ
καρπὸς τῶν κεφαλαίων.

, Ταῦτα, Παναγιώτατε Δέσποτα, ὡς θεμέλια συζατι-
κὰ τῆς σχολῆς τῆς πατρίδος μου, κρίνω ἀναγκαῖα πρὶς παν-
τοτινὴν διαμονὴν αὐτῆς, τὴν ὅποιαν ἐπιθυμῶ νὰ ἀκούσω
συνιζημένην καὶ τελειοποιουμένην τῇ κραταιᾷ καὶ τελεσιουρ-
γικῇ Αὕτης δεξιᾷ, συναινέσει καὶ τῆς ἱερωτάτης ἀγίας Συ-
νόδου; πρὶν, εἰ δυνατὸν, φθάσω τὸν τάφον, πρὸς ὃν δρο-

μαίως τρέχω· καὶ ἴδού ἐγὼ ἀφιερώνω ὅλως διόλου τὸν ἐλπίδαιμον εἰς τοὺς πάθεας τοῦ Θρόνου Της, ἔξαιτου μένην παῖ Αὐτῆς, ἵνα ῥήτως καὶ συντόνως ύπο ἀφορισμοῦ δραζηρίου ἐπίτηδες ζαλθέντος ὡδε, προσάζῃ τὴν ἀπόδοσιν πώσων τῶν κεφαλαίων μετὰ τοῦ δεδουλευμένου αὐτῶν μέχρι τοῦδε τοκου, παρ’ ᾧ ἦδη τὰ ἔχωσιν, εἰς χεῖρας τῶν διορισθησομένων ἐπιτρόπων, ὧν ἀπαν τὸ χρονικὸν νὰ σέλληται, ὡς εἶπον, εἰς τὴν Σιάτισαν, χωρὶς νὰ διαιροφάζηται εἰς ἄλλο μέρος οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον μέρος αὐτοῦ, εἰ μὴ εἰς μισθωμένην σκάλων καὶ μαβιτῶν βούθειαν. Ἐπίτροπόν μου εἰς τὸ νὰ παρασαθῇ εἰς τὴν Παναγιότητα τὸν ἐν πραγματευταῖς κύριον Μιχαὴλ Βαπτιλείου. Ταῦτα μὲν γονυκετᾶς δέομαι καὶ παρακαλῶ· ὁ δὲ πανάγιος Θεὸς ἐπισυρίξειε Αὐτὴν ἀκλονήτως ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Αὐτῆς Θρόνου μέχρι γῆρας βαθυτάτου καὶ λιπαροῦ, ἵνα περιέπῃ εὐλαβῶς καὶ θεοφιλῶς τὸ ἐμπισευθὲν Αὐτῆς ποίμνιον. — Αἱ δὲ εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος εἴησάν μοι ἀρωγὸν ἐν ὦρᾳ θανάτου. — Τῆς ὑμετέρας Θεοσυρίκητου Παναγιότητος.

Ἐν Ἰασίῳ τῇ λέπιᾳ Νοεμβρίου αἰωνίσ.

Δούλη ταπεινὴ καὶ ἐλαχίση.
Βασιλικὴ Νικολάου.

Τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα, κύριοι πραεζῶτες τοῦ ἐμπορικοῦ σώματος τῶν Ῥωμαίων, καὶ ὄνομασι πάντα τὰ μέλι
προσκυνῶ ταπεινῶς.

„Τὸ περίφημον σύζημα τοῦ ἐμπορικοῦ σας σώματος, ὅτι μὲν καταγίνεται περὶ τὴν καλὴν οἰκονομίαν τῶν πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἐπομένως πρὸς βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τῆς κατασάτεως ἐνὸς ἐκάσου τῶν μελῶν, εἶναι ὅμολογούμενον· ἐκτὸς δὲ τούτου πληροφοροῦμαι ἀπὸ εἰδήμονας. ὅτι ἔχει διάθεσιν καὶ κλῆσιν εἰς τὸ νὰ ἐπιμελῆται καὶ κῆποια ἄλλα συντείνοντα καὶ ὠφελοῦντα τὸν ἐπὶ τὰ ικρείττω δρόμον, καὶ ῥοπὴν τοῦ πεπτωκότος Γένους ἡμῶν, ὑπερασπιζόμενον σχολεῖα, ἐκδίδον βιβλία εἰς φῶς, ἐν ἐν λόγῳ συντελοῦν καὶ συντρέχον. ὅσα πρὸς φωτισμὸν αὐτοῦ ἀφορῶσιν. Ὅτι δὲ ἡ τοιαύτη διάθεσις καὶ σκοποὶ εἶναι ἀξιοι παντὸς ἐπαίνου, καὶ ἐγείρουσιν ἀναμφιβολῶς τρόπαια

τῆς ἀθανασίας, δὲν εἶναι βέβαια ἐκ τῶν ἀμφιβαλλομένων.
Ἐν τούτοις οὖν ἐπισυρίζομένη καὶ ἔγω ἡ ταπεινὴ, ἔλασιν
τὸ θάρβος προσρέχουσα διὰ ἀναφορᾶς μου πρόστε τὸν Πανα-
γιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχήν, καὶ τὸν ἄγιαν καὶ ιε-
ράν Σύνοδον, καὶ ζυτοῦσα ἀπὸ τὸ ἔλεος τῆς Ἐκκλησίας,
ὅπως εὔδοκήγεται, διὰ νὰ ἐκδώσῃ Σιγγίλιον συζατικὸν τῆς
σχολῆς εἰς τὴν Σιάτισαν, τὸ ὅποιον προκικῆται μὲν ἐν Καπι-
ταλὶ τεσταράκοντα σχεδὸν χιλιάδων γρασίων ἐκ κληρονομίας
τοῦ προτεθνεώτος ἀδελφοῦ μου Γεωργίου Νικολάου Ζιχνιτ-
ζάρη, χριματίσαντος φαρμακοποιοῦ εἰς ταύτην τὴν πόλιν.
Τὸ δὲ χρυσόβουλλον τοῦτο τὸ Ἐκκλησιασικὸν παρακαλῶ τὸν
Παναγιώτατον Δεσπότην νὰ διαλαμβάνῃ τὰ περὶ τοῦ τρί-
που τῆς συζάστεως τῆς σχολῆς ἐν οἷς πρώτισον πάνταν καὶ
Θερέλιον εἶναι ἡ οἰκονομία καὶ διοίκησις τοῦ Καπιταλίου
τούτου ἀπὸ χειρῶν ἑκάτερων, προαιρέσεων εὐσεβῶν, καὶ
ἀόκινων ἔργατων τοῦ καλοῦ, εἰς τὸ νὰ κατατεθῇ μερικῶς
εἰς τέσσαρα, πέντε, ἢ καὶ πλειω̄ θλάσματα, καὶ μέρη τὰ
πλέον μόνιμα, καὶ ἀνυποπτα· ὅποια, τὸ κοινὸν τῆς μεγά-
λης Ἐκκλησίας, τὸ τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, τὸ τῶν
ἐγκρίτων ἐπαρχιῶν καὶ τοιαῦτα, ἵνα ὁ χρονικὸς καρπὸς τοῦ
τοκου αὐτοῦ χριματίσῃ εἰς πόρου τῆς σχολῆς παντοτινὸν,
ἔξ οὐ νὰ πληρώνηται ὁ μισθὸς τοῦ διδασκάλου καὶ τυχὸν
ὑποδιδασκάλου, καὶ πτωχῶν μαθητῶν. Τῆς Ἱερᾶς ταύτης
παρακαταθήκης τὲ ὑμέτερον ἐμπορικὸν σῶμα κρίνουσα οἰκο-
νόμου ἄξιον, παρακαλῶ τὴν Παναγιώτητά του νὰ ἐμπισευ-
θῇ τὸ τοιοῦτον βάρος διὰ τοῦ Σιγγίλου εἰς τὴν ἐπίσκεψίν
του, ἐντελλουμένου, ὅπως γενομένης συνελεύσεως τῶν με-
λῶν τας Ψυφίσητε δύώ τινας, οὓς ἂν ἔγκρινετε εὔκαταςά-
τους, καὶ ἐν ὑπολύφει ἐπιμελῶν καὶ ἀκουράζων, τοὺς ὅ-
ποιούς διὰ ἀναφορᾶς σας προσφέρητε εἰς τὸν Παναγιώτατον
Δεσπότην, καὶ μὲ γράμμα Πατριαρχικὸν ἀποκατασθῶσιν
ἐπίτροποι τῆς οἰκονομίας τοῦ Καπιταλίου, οἵτινες νὰ ἔχωσι
τὴν ἀδειαν νὰ ὀνομάσωσιν ἄλλους δύώ τῶν ἐδῶ εὑρισκομέ-
νων ἐμπόρων, ὅπου τὰ κεφάλαια ταῦτα εὑρίσκονται· καὶ
αὐτοὶ, λαβόντες παρὰ τοῦ κύρ Γεωργίου Καββάκου γαμβροῦ
μου καὶ ἐπιτρόπου τὸν λογαριασμὸν τούτου τοῦ ἀφιερώμα-
τος, ζυτίσωσι παρ ἔκεινων, οἵτινες κρατοῦσιν αὐτὸν, καὶ ἐ-
ξαποσεῖλωσιν ἀσφαλῶς εἰς χεῖρας τῶν εἰς τὰ αὐτόθι δύώ ἐπιτρό-

πων, ὅπως καταβίσωσιν εἰς τὰ Κοινά, ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ προνοίᾳ, ὡς ἄνω εἴρηται, λαβόντες ὁμολογίας ἐπ' ὄνόματι τῆς σχολῆς ἐν Σιατίσῃ, καὶ φυλάττουτες αὐτὰς ὑπὸ τὴν σφραγίδα τοῦ συζύματός σας. Παρακαλῶσθν διὰ τοῦτο τὸ ἐμπορικὸν σας σίζημα νὰ δεχθῇ εὑμενᾶς καὶ προδύμως τὴν τοιαύτην ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Γένους μέριμναν, ἐκλέγον τοὺς ἐπιτρόπους τούτους, παρὰ τῶν ὅποιών τὸν καθ' ἔκαστον χρόνον ὅποι διαδέχονται νέοι προεξώτες τοὺς παλαιοὺς, ἀμφότεροι τούτων μετάτινων ἐγκρίτων τοῦ συζύματός σας νὰ θεωρήσωσι τὸν λογαριασμὸν τῶν ἐπιτρόπων τῆς σχολῆς, τί ἐκ τοῦ τόκου συνήχθησαν, καὶ πόσα ἐξάλιησαν εἰς τὴν Σιατίσαν, καὶ μὲ ποιας ἀποδείξεις ἐδόθησαν τοῖς διδασκαλοῖς, ἢ μαθηταῖς νὰ ιδῶσιν. Ὑπουρουμένου μέντοι προηγουμένως, ὅτι καὶ τὰ περὶ παραλαβῆς ἐξ Ἰασίου κεφάλαιον, κατάθεσιν αὐτοῦ μὲ ὁμολογίας τελειουμένας θεωροῦντες, δεόντως θέλετε ἐπαγρυπνῆ ἐν· καιρῷ τῷ προσύκοντι, βουλλώνοντες τὰς ὁμολογίας, καὶ δίδουντες αὐτὰς οὕτως εἰς χεῖρας πάλιν τῶν ἐπιτρόπων, διὰ νὰ φυλάττωνται εἰς μέρος ἀσφαλεῖς γυναικῶν σας· ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ φροντίσητε περί τε ἀσφαλείας καὶ οἰκονομίας αὐτοῦ, ὡς νὰ ὥτον ὕδιος ἔκάσους ὑμῶν μισθὼς τὸ ἀφιερώματα, καὶ εἰς τὸ νὰ τὸ διαβέσητε εἰς τάξιν καλὴν, καὶ τρόπουν, πρὸς παράδειγμα τῶν μεταγενεσέρων διαδόχων σας, ἵνα τὸ καλὸν τοῦτο ἔργου ἀεινάως διασωθῇ. Μέχρι τοῦδε ὥτου τοῦ χρέους μου ἔργου, καὶ ὅσον ἐσχατισθὲν ἀναγκαῖον σᾶς ἐστιμείωστα· τὸ δὲ ἐξῆς ὡς παρακαταβήκη ἱερὰ ἐμπιστεύεται εἰς τὸ σύζημάστας¹ ἀναπληρώσατε μὲ τὴν φρόνισίν σας, ὅτα ἐγὼ δὲν ἔμπορον νὰ προΐδω καὶ γράψω· διαιωνίσατε τὸν μισθὸν σας, καὶ κάμετε κληρονομικῶς νὰ μεταβῆτε σῶν ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν· εἰτήε πληρεξύσιοι οἰκονομοὶ αὐτοῦ, χρεωσοῦντες μόνον τὸν τόκον χρονικῶς νὰ σέλλητε εἰς τὴν Σιατίσαν, τὸ δὲ κεφάλαιον αἰσωνίως νὰ φυλάττητε ὑπὸ τὴν ἀγρυπνίαν σκεπτικας, μὴν ἔχοντες περὶ αὐτοῦ νὰ δώσητε λόγουν ἄλλω τινὶ, παρὰ υμῖν ἔμυτοῖς, καὶ τὰ Θεῶ. Ἐγὼ δὲ ακούουσα, ὅτι ἐναγκαλίσθητε τὴν οἰκονομίαν του εἰς ἀπόκρισιν ταύτης μου, πλήνις χαρᾶς καὶ εὐχαρίστως τελείων τὸν δρόμον τῆς ζωῆς μου. κιρύττουστα εἰς τὴν ἄλλην, ὅτι ἄφησα οἰκονόμους πιστοὺς τὸ ἐμπορικὸν σῶμα σας. Τῆς ὑμετέρες Ἐντιμοτίτος.

μωις. Δεκεμβρίου ἀ. ἐν Ἰασίῳ.

Δούλη ταπεινή.
Βασιλικὴ Νικολάου.

τας του κάνενα ἄλλον δρόμον φέροντα πλέον κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν ἐντέλειαν, παρὰ τὸν ἀκόλουθον:

· · · · · Μεταχειρίζεσθε τὰ Ἑλληνικὰ
Συγγράμματα μόντα καὶ ὥμεραν.

Περὶ Ποιητῶν.

Ἄλλα καὶ ὄλιγον κατωτέρω, εἰς ἔνωπον πολλὰ θελκτικὸν ἐγκώμιον, διότι πολλὰ δικαιολογημένου, φαίνεται ὁ αὐτὸς Ποιητής, ὅτι ἀποδίδει σαφέσερον καὶ τὸν λόγον τῆς τόσον ὀφελίμου του συμβουλῆς:

Πρὸς τοὺς Ἑλληνας τὸ ἀγχίνουν, πρὸς τοὺς Ἑλληνας τὸ εὔξιμον ἡ Μούσα ἔχαρισεν.

Αὐτόθι.

Οἱ Πεπαιδευμένοι τῆς Μεγάλης Βριττανίας γνωρίζουσε περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον τὸ ἄμετρον χρέος τῆς εὐγνωμοσύνης, τὸ ὅποῖον πρέπει νὰ προσφέρωσι πρὸς τοὺς σπουδαιοτάτους τούτους εὐεργέτας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁθεν ἡ σπουδὴ τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης ονομίζεται εἰς τὴν Μεγάλην Βριττανίαν τὸν σύμμερον ὡς ἔνα χρέος ἄφευκτον τῆς ἀνατροφῆς παντὸς εὐγενοῦς ἀνθρώπου, καὶ δὲν ὑπορεῖ διὰ τοῦτο κάνενας ἐκεῖ νὰ καυχᾶται εἰς τὸ ὄνομα μήτε τοῦ σπουδαίου, μήτε τοῦ εὐδοκιμοῦντος εἰς Κριτικὰς ἐπιζητίας, ἐὰν δὲν ἔνοητὴν διάλεκτον τῶν Ποιητῶν, οἵτινες οἱ πρῶτοι ἔπιον τὰ φωτογόνα ὕδατα τῶν πηγῶν τῆς Κασαλλίας καὶ τῆς Ἰπποκρήνης, καὶ οἱ πρῶτοι ἀφιέρωσαν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ εἰς τὰς Μούσας τὸν Παρνασσὸν καὶ τὸν Ἐλικάνα.

Οἱ ὄριζων τῆς Ἑλλάδος ἀρχίζει κατὰ τὸ παρὸν νὰ λαμπρύνεται πάλιν, καὶ ὁ καλὸς οἰωνὸς τοῦ ἔθνους νὰ περιπταται ἢδη τριγύρω εἰς τὴν παλαιὰν καὶ προσφιλὴν κατοικίαντου, ζητῶν ὀξεῖαν φωνῆν νὰ τοῦ πολλαπλασιάσῃ τοὺς ἐπαίνους του. Ἄλλα ποία ἄλλη φωνὴ εἶναι ἀξιωτέρα νὰ τὸ κατορθώσῃ, ἀπὸ τὴν παλαιὰν γλῶσσαν τῆς Ἑλλάδος; ἀπὸ τὴν γλῶσσαν λέγω τοῦ πατρὸς τῆς Ἰσορίας Ἡροδότου, καὶ τοῦ σεβασμίου, καὶ ἀμικῆτος Ὀμύριου, πατρὸς τῆς Ἐπικῆς Ποιήσεως, ὃ ὅπετος ἀφιέρωσεν ὅλην τοῦ τὴν θαυμασίαν ἀγχίνοιαν εἰς τοὺς ἐπαίνους τῶν Ἡρώων, καὶ εἰς τὴν δόξαν τῆς Πατρίδος του;

Ἡ γλῶσσά σας, ὡς Νέοι "Ιωνες, εἶναι τῷ ὄντι πολλὰ

διεφθαρμένη (2), δὲν ἀπεσβέσθη ὅμως τελείως, ἀλλ' ὅμιλεῖτε τέλος πάντων τὴν ιδίαν ἐκείνην γλῶσσαν, τὴν ὄποιαν ὡμίλουν οἱ λαμπρότατοι πρόγονοί σας. Αὐτὴν εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ τεθαμμένη ύποκάτω ἀπὸ ἓνα σωρὸν ἐρειπίων τῆς Ὀθωμανικῆς, τῆς Ἀραβικῆς, καὶ τῆς τῶν Βενετῶν, ἀπὸ τοῦ ὄποιον χρεία εἶναι βαθμῷδον νὰ τὴν ξεπλυκώστωμεν, πρὸ τοῦ νὰ αναγνωρισθῶσι, καὶ πρὸς ἔαυτάς νὰ ἐλκύστωσι τὸν θαυμασμόν μας αἱ πρωτότυποι καὶ ύπερμεγέθεις αὐτῆς ὥραιότυτες. Μή τε εἶναι, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, αὕτη μία ἐπιχείρησις τόσον δύσκολος, ὃσον τινὲς ἀσκέπτωσι διῆσχυρίζονται νὰ μᾶς καταπείσωσιν. Οἱ Λαοὶ τῶν ἐπικρατειῶν τῆς Βενετίας, τῆς Γένοβας, καὶ τοῦ Μιλάνου, οἱ Καλαβροὶ, καὶ οἱ Σικελιῶται ἔχουσι καὶ αὐτοὶ ὅλοι ὁ καθεὶς τὴν διάλεκτόν του, τόσου ὄμως εἶναι διαφορετικήν μία ἀπὸ τὴν ἄλλην, ὡςει ὅποι πολλάκις δὲν καταλαμβάνονται ἀναμεταξύτων. Μ' ὅλον τοῦτο αὐταὶ ὅλαι ἔχουσι μίαν σενωτάτην σχέσιν μὲ τὴν καθ' αὐτὸ σκουδαίαν τους γλῶσσαν, δηλ. μὲ τὴν Τοσκανικήν. Διά τοῦτο, ὃστις ἢ Βενετός, ἢ ἀπὸ τὴν Γένοβαν, ἢ Σικε-

(2) Καὶ αὐτὴ ἡ γνῶμη εἶναι κατὰ δυσυχίαν ἀληθής. Ἐν γένει τῇ νεοτέρᾳ τῶν Ἑλλήνων γλῶσσαν εὔρισκεται μολυσμένη ἀπὸ πλήθος λέξεων, μεριών καὶ ἐκφράσεων ζένων· πλὴν ἰδιαίτερος ημῶν τῶν νέων Ιάνων τῇ γλώσσᾳ εὐθύδρητη πολὺ περισσότερον διὰ τὴν πολυχρόνιον ημῶν ἐπιμέλειαν. μὲ τοὺς Βενετούς, καὶ τὸν ἐξ ἀνάγκης παραδοχῆς ἀπειρῶν Ἰταλικῶν λέξεων καὶ ἀθημάτων· ἀν καθαρίσωμεν ὅμως ἀπὸ αὐτῶν τὴν γλῶσσαν, θέλομεν εὐρεῖν, ὅτι καὶ τήμερος ὄμιλος μεταξύ τὴν παλαιὸν Ἑλληνικὴν, μὲ τὴν διαφοράν, ὃσου ὁ καιρὸς καὶ τὸ μέσον τῆς διατηρήσεως τῆς παλαιᾶς ἀναγκαῖων εἰσήγαγον. Οἱ καθαρίσμες καὶ τὸ ἀναπλήρωσις τῶν ἐλλειπόντων εἶναι τὸ πρῶτον τήμερον· ὁ ἔξεγνυνθερός εἶναι τὸ ὑπερινόν· αὐτὸς θέλει εἶναι τὸ ἀφευκτὸν ἀποτέλεσμα τῆς μελλούστης ημῶν παλιύσπειας. Πρῶτον συνάζεται τὴν ὅλην καὶ ἐπειτα φροντίζει περὶ μορφῆς, τὴν ὄποιαν ἐμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ δώσῃ εἰς αὐτήν. Συμφωνῶ καὶ ἔγω μὲ τὸν συγγραφέαν, ὅτι ὁ καθαρίσμες αὐτὸς, μάλιστα μεταξύ τημῶν τῶν Ιάνων, δὲν ὑπόκειται εἰς ἀνυπερστάτη τους δισκολίας, καὶ διὰ τοῦτο παρακινῶ καὶ ἔγω τοὺς συμπιτρώτας μου νὰ ἀφιέρωστοι· καὶ προσοχὴν καὶ κέπους εἰς αὐτὸν. Τὴν σύγκρισιν ὅμως, δηλ., που ἐπιφέρει ὁ σοφὸς Ἀγγλος, δὲν εύρεσκε κατὰ λόγουν, καὶ διὰ τούτο οὔτε ἐμπορῷ νὰ τὴν ἀπόδεχθω. Αὲς διάλεκτοι τῶν Καλαβρῶν, Σικελιωτῶν κ. τ. λ. εἶναι διάλεκτοι ζῶσαι, καθὼς καὶ ἡ Τοσκανική· ἐξενεκτάς ή τὸν τιωρινὸν Γραικὸν διάλεκτος εἶναι ζῶσαι, η παλαιὸν ὅμως εἶναι γεκιά· καὶ αὐτὴν ἡ παλαιὰ δὲν εἶναι ἀπλῶς η ὄμιλος μενηνή παλαιά, ἀλλ' η γραφική. Διὰ τοῦτο πάν ευμπέρασμα, δηλ. ἐμπορεῖται νὰ συνάξῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν σύγκρισιν, εἰναι εσφαλμένην καὶ φευδέε.

λιώτις θελήσῃ νὰ περάσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ τὴν ὄμιλη εἰς τὸ νὰ τὴν γράψῃ, ἀντὶ τοῦ νὰ μεταχειρίσῃ τὴν ἴδιαιτέραν γλῶσσαν τῆς πατρίδος του, αὐτὸς ἔξηγετε πάντοτε τὴν ἔνσοιάν του μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς νέας Ἰταλικῆς Μούσις.

Η γλῶσσα, τὴν ὅποιαν ὄμιλεῖτε, δὲν εἶναι τέσσον, ἢ τὸ δλιγάτωρον δὲν εἶναι περισσότερον βέβαια ἀπομεμακρισμένη ἀπὸ τὴν λαμπροτάτην αὐτῆς μητέρα, ἀφ' ὅσον εἶναι τὴν σύμερον αἱ διάφοροι ἢ αἱ τροπολογικαὶ διάλεκτοι τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τὴν καθαρὰν Ἰταλικήν. Η ὥρα, ὡς Νέοι Ἰωνεῖς, κατὰ τὴν ὅποιαν πρέπει ἔως ἐδῶ νὰ συματίστετε εἶναι ἡ παροῦσα. Ο πεπαιδευμένος τας χαρακτήρα πλησιάζει εἰς τὴν ἀναγέννησίν του, καὶ εἶναι ὅλον εἰς τὴν ἔξουσίαν σας νὰ τὸ κατορθώσητε. Η γλῶσσα, τὴν ὅποιαν σύμερον ὄμιλεῖτε, δὲν εἶναι κανονικὴ (3), δὲν ἔχει συγγραφεῖς ἀξιολόγους, δὲν ἔχει τάξιν, δὲν ἔχει χαρακτήρα. Ταῦ ὄντι αἱ περισσέσις αὐταὶ ἀναζωοῦσι τὰς ἐλπίδας καθέ εἰδίμονος τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. Μὴ γίνεσθε ἀδικοὶ εἰς τὰ δικαιώματα τῆς Θαυμασίου εύγλωττίας τοῦ Ὁμύρου σας, τοῦ Δημοσθένους σας, τοῦ Σοφοκλέους σας, καὶ τοῦ Πλάτωνός σας, ἐπειδὴ οὕτως ἡ γλῶσσα σας ταχέως θέλει ἀναλάβει εἴναι μέρος τούλαχιστον τῆς παλαιᾶς δόξης της.

"Οχι μόνου κάθε χρέος τῆς ἀληθοῦς ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγιωτάτη σας Θρησκεία, σᾶς προσκαλεῖ μεγαλοφώνως εἰς τὸ ἔργον τοῦτο (4). Η γλῶσσά σας

(3) Ἀλήθεαι ἀνυντίρρητοι· πλὴν τίτε μόνον γίνεται κανονικὴ, ὅταν οἱ πεπαιδευμένοι συμφωνήσωσι νὰ ἐκλέξωσι καὶ νὰ μεταχειρίσωνται ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα, τύπους, λέξεις, ἐκφράσεις, ιδιώματα κ. τ. λ. τα συνειθέσηρα, εὐληπτότερα, ὀμολογεῖται καὶ δλιγάτωρον χυδαῖκι. Συγγραφεῖς ἀξιολόγους ἀποκτά· τάξιν λαμβάνει καὶ γραφτήρα, μόνον καὶ μένον διὰ γενικῆς, συσηματικῆς καὶ πολυειδῆς παιδεύσεως. Πάντα ἀλλο μέσον πρὸς κανονισμὸν καὶ χαρακτηρισμὸν τῆς γλώσσης εἶναι παρὰ φύσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἀδύνατον.

(4) Καὶ τρόπον τιμᾶ τὸν καλῶν, ὅσα η σκουδὴ τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς θέλει προξενήσει εἰς τὴν γλῶσσαν, εἰς τὰ ἥθη καὶ φρενήματα τῆμῶν, εἶναι καὶ ταῦ ἐκ τῆς ἵερας ἡμῶν Θρησκείας ἀμέτρητα ψεδάματα. Εἴς τὴν προπατορικὴν ἡμῶν γλῶσσαν ἔχαρξύθησαν κατὰ πρώτον αἱ μεγάλαι ἀληθεῖαι τῆς ἵερας Θρησκείας· εἰς αὐτὴν ἀπεταχείσαντα καὶ οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι καὶ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὅσα τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον τοὺς ὑπαγόρευσεν· εἰς αὐτὴν νὰ καταφύγωμεν διὰ νὰ μάθωμεν τὴν Θρησκείαν τῶν πατέρων ἡμῶν, η ὅποια εἰς τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ζόμεν, εἶναι εἰς ποὺς περισσοτέρους ἀγνωστος. Αὐτὸς ὁ σοχασμὸς ὡς μᾶς ἀναγκάσθη τέλος

εῖναι ἡ πρωτότυπος, διὰ τῆς ὁποίας τὰ θεῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων του διέβιταν πρὸς ὑμᾶς ἐγγυάρφως, καὶ διεδόθηταν πρὸς ὅσους ἔχουσι τὸ ὄνομα του Χριστιανοῦ. "Οὐεν ἔνας Ἑλλην πρέπει νὰ εἶναι ὁ πλέον Ὁρθόδοξος τῶν Χριστιανῶν, ἐπειδὴ ἡ ἀληθεία κινδυνεύει ὀλιγώτερον εἰς τὸ νὰ ἔνιοιη καθὼς πρέπει ἀπὸ ἔνα πεπαιδευμένον Ἑλληνα, παρὰ ἀπὸ ἑκεῖνον, ὃς τις εὑρίσκεται περιωρισμένος εἰς μίαν μετάφρασιν, ἡ ὁποία συχνά ἔξυγει περιφρασικῶς μὲ ἀτέλειαν ἔκεινο, τὸ ὅποιον εἰς τὸ πρωτότυπον ἔξυγειται μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν καὶ μὲ μίαν καὶ μόνον λέξιν. Οἱ Πρόγονοί σας ἔγιναν οἱ πλέον ἔμπειροι ὁδηγοίμας εἰς τὰς ἀραιοτάτας, διὰ νὰ εἰπῶ οὕτω, κατοικίας τῆς Μυθολογίας. Οἱ ἀπόγονοί σας ἡμποροῦν ἵσως νὰ γένωσιν οἱ πλέον ἐπιδέξιοι ὁδηγοίμας καὶ εἰς τὰς κατοικίας τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας, αἵ τινες εἶναι πολλὰ περισσότερον ἀξιόλογοι. Δὲν ἥθελε βέβαια δαπανήσῃ ἔνας νέος Ἑλλην καὶ μετρίου πνεύματος, εἰς τὴν σπουδὴν περισσότερον ἀπὸ οκτὼ ἡ δέκα μῆνας, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ καταλάβῃ τὴν ἀπλουσάτην γλῶσσαν τῶν τεσσάρων Εὐαγγελισῶν, καὶ ὀλίγοντι περισσότερον, διὰ νὰ γένῃ διδάσκαλος τέλειος τοῦ πολλὰ καθαροῦ, τοῦ ἐπαγγελματοῦ, καὶ διδακτικοῦ ὄφρους τοῦ Ξεινοφῶντος, τὸν ὅποιον, τιμῶντεστον οἱ συμπολίται του, ὀνόμασαν μὲ διπλοῦν ἐπίθετον:

„Η Μέλισσα τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἡ Μοῦσα τῶν Ἀθηνῶν (α).

Οἱ παρόντες ὑμῶν πρόμαχοι εἶναι ἔνθουσιασμένοι εἰς μίαν ὑπόθεσιν τόσου ἀξιόλογου. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐκατοσαὶ ἀνθρώπων καὶ ὄποιουδήποτε πνεύματος καὶ κάθε χρόνου σπουδάζουσι τοὺς Κλασσικοὺς συγγραφεῖς σας, ὡς μίαν προεισαγωγὴν ἀφευκτού καὶ σχεδὸν ἀναγκαίαν εἰς τὰ διάφορα ἐπαγγελματα. Χιλιάδες προτέτι λαμβάνουσι τὴν ἥδονήν νὰ ἔνασχολοῦνται εἰς αὐτοὺς, ὅταν εὐκαιρῶσι. Καὶ θέλει εἶναι

πάντων να εἰσάγωμεν καὶ τὸν νόμον „Μηδεὶς ἀπαθευτος τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς (ἀς προσθέσωμεν, καὶ τῆς Λατινικῆς) χειροτονήσθιο Ιερεύς“. Ο νόμος οὗτος εἶναι ἀπὸ τὰ πρῶτα μέσα πρὸς σχηματισμὸν τῶν Ιερέων.

(α) "Ενα νέον βιβλίον εὐκαταληπτάτων, ἀρμοδιότερον διὰ τὴν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ πολλὴν ὑπόληψιν φέρον πρὸς τὸν συγγραφέα του, ἐξεδόθη τῷρες νεωσὶ, ἐπιγραφόμενον, Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλώσσαν, συναρμοσθεῖσα παρὰ Δημητρίου Νικολάου. 1815.

λοιπὸν ἡ Ἑλλὰς μόνη ἔως τὴν σύμερον ἵστις συγκεχωριμένη, θέλει εἶναι ἡ Ἑλλὰς ὁ μόνος τόπος, εἰς τὸν ὅποῖον νὰ σιωπᾶ ἡ Ἑλληνικῆ Μοῦσα, εἰς τὸν ὅποῖον νὰ κείτεται ἄχορδος ἡ Λύρα τοῦ Ἀπόλλωνος.

Βεβαιωθῆτε, ὁ Νέοι, οἱ ὅποιοι εἴσθε ἡ ἐλπὶς τῆς πατρίδος σας, βεβαιωθῆτε, ὅτι κάνεντα ἄλλο πρᾶγμα δὲν ήμπορεῖ νὰ σᾶς καταζήσῃ τόσου αξιοτίμους καὶ κοντὰ εἰς τοὺς Ἀγγλους, καὶ κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη, μήτε νὰ ταχύνῃ περιστότερον τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἔθνους σας, ὅσον ἡ σπουδὴ τῆς ὀραιαστικῆς γλώσσης (5).

Δὲν διῆσχυριζόμεθα ὅμως νὰ ἐμβάστωμεν παρευθύνεις καὶ δι ἐνὸς πιδύματος ὡς κοινὴν γλώσσαν καὶ εἰς τὸν τόπον τῆς νέας καὶ τῆς διεργαρμένης ταύτην τὸν τόπον ἐπαινουμένην παλαιὰν γλώσσαν τῆς Ἑλλάδος (6). Τοῦτο ὅχι ἐπει-

(5) Αὐτὸν τὸν αἰώνων (τολμῶ εἰπεῖν) τὸν ἐφόνιαξαν πολλοὶ καὶ τῶν ὄμοιγενῶν, καὶ ἀκρόστιν εἰς αὐτοὺς δὲν ἐδύναμεν· αὐτὸν φωνάζουν καὶ ξένοι, καὶ αὐτοὶ μεταξὺ των σοφωτέρων τῆς Εὐρώπης· ἐξ πιεσμάτων καὶ αὐτοὺς, καὶ πιεσμάντες ὡς πρέξιμους ἐνταῦτῷ ἔξια τῆς ἑρακλείας της ημῶν Πάτρας.

(6) Εν γένει εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν διάτριψήν, κατ' ἔξοχὴν ὅμως εἰς αὐτὸν τὸν παράγραφον, ὁ συγγραφεὺς ἐκθέτει ταῦτα ἐδέας του μὲ τοιοῦτον τρόπουν, ὡς ὁ ἀναγνώστης δὲν ἐμπορεῖ εὐκόλα νὰ καταλάβῃ διακεκριμένως, πούν εἶναι η γνώμη τοῦ γράφοντος. Τὸν πλειόνον μέρος αὐτοῦ τοῦ παραγράφου δεικνύει, ὅτι ἐς συγγραφεὺς δὲν ἐννοεῖ δυνατήν τὴν ἀναβίωσιν τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς, καὶ σπούδα τὴν ἀναγνώσκομεν εἰς τὸ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος, Ξενοφῶντος, Θουκυδίδου, Δημοσθένεος κ. λ., δέχεται ὅμως δυνατὸν τὸν καθαρισμὸν τῆς τιμωνῆς, καὶ ἐξ αὐτῆς τὸν σχηματισμὸν μιᾶς γραφικῆς γλώσσης, τὸν καλλιωπισμὸν αὐτῆς τῆς γραφικῆς, καὶ τὸν προσεγγισμὸν πρὸς τὰ καλλητὰ τῆς παλαιᾶς. Μ' ὅλου τούτῳ αἱ λέξεις „παρευθύνεις καὶ δὲ ἐνδεικνύεις“ πηδήματος “εγείρουσι καὶ κάποιαν ἀμφιβολίαν, μήπως ὁ συγγραφεὺς δέχεται δυνατήν καὶ τὴν ἀνέγερσιν τῆς παλαιᾶς, καὶ οὕτω πίπτομεν εἰς τὴν πολυθύραλλητον ἐκείνην ἔριδα, δειγμήν,

οὐλομένην, η̄ μυρί̄ Ἀχαιοῖς ἀλγεῖς ἔθηκε·

καὶ θῆσει, ἔως αὐτὸν διακριθῇ. Ἐγώ αδιάκιτως δοξάζω, καὶ πέπαιθα, ὅτι η ἀνέγερσις τῆς παλαιᾶς, ὅποιαν τὴν εὐρύτατον εἰς τὰ συκόδενα συγγράμματα τὸν παλαιῶν, καὶ ὅποιαν τὴν φανταζούνται τινες, εἶναι ἀπὸ ταῦτα ἀδύνατα τῆς φύσεως· πέπαιθα ὅμως καὶ δέ τη ἡ διάκρισις αὐτῆς τῆς ἔριδος δὲν κατορθῶθει μὲ δύο η̄ τρεῖς αποτόμους γνώμας, ταῦτα ὅποιας ἴσως ὥμποροῦσα ἐδύλ ν ἀναφέρω· σέβομαι δὲ ἀκετεῖ τὴν τῶν ἄλλων ἔλευθερίαν τοῦ φρονεῖν καὶ σκέπτεσθαι, καὶ διὸ τούτο οὔτε φανταζομαι, οὔτε κρίνω δυνατόν καὶ δέκαιον νὰ πείσω τοὺς ἄλλους νὰ φρουρῶσι, ὅτι κ' ἐγὼ, μόνον καὶ μόνον μὲ ἀφορισμούς, μερικὰ γνωμόδια, μὲ ἀπειλᾶς καὶ υδρεις· τούτο μόνον τολμῶ ἐδύλ νὰ σημειώσω, ὅτι η διάκρισις αὐτῆς τῆς φιλογενείας θέ-

δὴ δὲν εἶναι μήτε δίκαιου, μήτε δυνατού. Ὅλαι αἱ συγκοινωνίαι καὶ ἀνταποκρίσεις τῶν κοινῶν ὑποθέσεων πρέπει νὰ ἔξιγῶνται πάντοτε μὲ μίαν γλῶσσαν πρὸς ὅλους εὐκατάληπτον· ὅταν ὁμιλῇ τινὰς μὲ τὸν χυδαῖον λαὸν, πρέπει χυδαῖος νὰ ὁμιλῇ Ἀλλ' ἐν τῷ ὃ καθένας συγχωρεῖ εἰς τὸν ἑαυτόν του νὰ μεταχειρίζεται τὰς συνήθεις φράσεις τοῦ λαοῦ, πρέπει ἐνταῦτῷ νὰ προσέχῃ νὰ τὰς μεταχειρίζεται μὲ ὄρια καὶ μὲ μετριότητα, ὅταν εἶναι διη. μοναχὴ ἀνάγκη, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν προχώρισιν ἐνὸς ὁμιληταῖς σκοτεινοῦ καὶ διεφθαρμένου μὲ τὸν παντοτινὸν χρῆσιν του. Τοῦτο εἶναι τὸ χρέος κάθε καλοῦ πολίτου, καὶ κάθε εὐλαβοῦς Χριστιανοῦ. Οὐ σκοπὸς εἶναι, ὅχι νὰ ἀνατρέψωμεν τὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἔως τώρα ἐσυζητήσαν, ἀλλὰ κατ' ὅλιγον ὅλιγον νὰ τὰ μετριάσωμεν, καὶ νὰ τὰ φέρωμεν εἰς καλλιωτέραν κατάστασιν μὲ τὸν καιρὸν, ὅστις εἶναι ὁ ἀλάνθιστος κριτής τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Συγχρέμεν μόνον ἀπὸ κάθε Ἑλληνα τιμίας γεννήσεως νὰ μεταχειρίζεται καθαρὸν καὶ ἀμιγῆ τὸν Ἑλληνικὸν γλῶσσαν, καὶ ὅταν αὐτὸς θέλῃ νὰ συγκαταριθμῇ εἰς τὸν κατάλογον τῶν Φιλόλογῶν νὰ μὴ καταδέχεται νὰ μεταχειρίζεται ξένη ἄρματα, ἀλλὰ νὰ μεταχειρίζεται ἐκεῖνα ἐνὸς Ἡρωος, ὅστις μαχεταὶ ὑπὲρ τῆς δόξης, νὰ μεταχειρίζεται τὰ ἐδικάτου, ἐκεῖνα, λέγω, τῶν περιφήμων προπατόρωντου, τὰ ὅποια περικαλύπτονται ἀπὸ ἀθάνατου δόξαν.

Ἐνα ὑποκείμενον τῆς Ἀγγλίας (καὶ τοῦτο τῇ ἐπικυράσει τῆς Διοικήσεως) σᾶς προβάλλει τὸν ἀκέλουσθον Πρότασιν, ὃντας βέβαιουν, ὅτι, ἐὰν ὅποιος πρέπει εἰς τοῦτο νὰ δειχθῇ προθυμώτατος, δεχθῇ τὸν αὐτὸν πρότασιν μὲ ζῆλου πολλὰ ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸν ζῆλον ἐκείνου, ὃς τις τὸν προτείνει, καὶ ὃς τις συγκρινόμενος μὲ αὐτὸν πρέπει νὰ ἔχῃ πολλὰ ὁ-

λεῖ ἔχει τὴν μερίτην δύναμιν πρὸς τὴν μείλουσαν ἡμῖν καλλιέργειαν, καὶ διὰ τοῦτο παρακινῶ καὶ παρακαλῶ τοὺς ὁμογενεῖς νὰ μὴ βιασθωσιν εἰς τὴν κρίσιν των καὶ γνωμοδοσίαν· λαμβάνω ὅμοιας καὶ τὸ Θάρρος ὕδα τοὺς βεβαιώσω, ὅτι τότε μόνον ἐμποροῦν νὰ συλλαβθωσι καὶ νὰ δώσωσιν ἔκαστος γνῶμην διεθῆν περὶ τοῦ προκειμένου, ὅταν φυχηλογικῷς καὶ ἴσορικῷς σπουδάσωσι, ἔξετάσωσι καὶ κρίνωσι τὸν ἀνθρωπὸν ὑπὲρ διαχόρους αἰνίας, Θρησκείας, πολιτικοῦ συγγένετα, παιδεύσι, ηθη, ἔθιμα, ἐπιμεῖάν μὲ διάφορα ἔθνη, διαφόρους σχέσεις τῶν γενῶν κ. τ. λ.

λιγωτέραν προθυμίαν, αύτὴ δέλει σᾶς ἐνθαμβύνει ἐκ νέου κάθε χρόνου εἰς ἓνα σκοπὸν τόσον ἄξιοντῆς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ζέσεως παντὸς Ἑλληνος, καὶ τῆς ζηλωτικωτάτης ὑπερισπίσεως κάθε φιλομούσου ἀνδρός.

ΠΡΟΤΑΣΙΣ.

Κάθε νέος γεννημένος εἰς ὅποιανδήποτε ἀπὸ τὰς Ἐπτὰς Ιονικὰς Νήσους (ἔχων ὅμως ἡλικίαν μικροτέραν τῶν εἰκαστεσσάρων χρόνων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συνδρομῆς), ὁ ὅποιος μὲν εἰλικρίνειαν παρήστιάσει ἐνα πλέον καθαρὸν καὶ ἀμιγὲς γύμνασμα τῆς παλαιᾶς Ἑλληνικῆς γλώσσης, σύνθεμα καὶ ἀντὸν ἐδικόν του, ἐπάνω εἰς τὸ ὑποκάτων σημειώμένου δέμα, δέλει λάβῃ εἰς βραβεῖον ἐνα χρυσοῦν νόμισμα τριακοσίων γροσίων.

“Οποιος ἄλλος τοιοῦτος ὡς ἄνωθεν, παρήστιάσει ἐνα ἄλλο γύμνασμα, τὸ ὅποιον κριθῇ δεύτερον κατὰ τὴν καθαρότητα τῆς γλώσσης, δέλει λάβῃ εἰς βραβεῖον ἐνα χρυσοῦν νόμισμα ἑκατὸν γροσίων.

“Οποιος παρομοίως ὡς ἄνωθεν, παρήστιάσει ἐνα ἄλλο γύμνασμα, τὸ ὅποιον κριθῇ τρίτον κατὰ τὴν καθαρότητα τῆς γλώσσης, δέλει λάβῃ ἐνα ἀργυροῦν νόμισμα πεντήκοντα γροσίων.

Κανένα γύμνασμα δὲν εἶναι δεκτὸν ἐὰν ἔχῃ ὀλιγωτέραν ἕκτασιν ἀπὸ μίαν ἑφταμερίδα τῆς Κερκύρας, καλὰ γεράτην.

Η διωρισμένη ἡμέρα τῆς συνδρομῆς δέλει εἶναι ἡ δωδεκάτη τοῦ Αὐγούστου 1817., ἡ τις εἶναι ἡ ἐτήσιος ἡμέρα τῶν γενεθλίων τοῦ Πρέγγυπος Ἀντιδιοικητοῦ τῆς Ἀγγλίας.

Κάθε συνδρομῆς δέλει παρήστιασθῇ κατ’ αὐτὴν τὴν ἡμέραν εἰς τὸ δημόσιον σχολεῖον τῆς Νήσου, εἰς τὴν ὅποιαν εὑρίσκεται, καὶ ἐκεῖ παρόντος τοῦ Ἀρχιγοῦ τῆς Διοικήσεως, ἢ τοῦ Τοποτυριτοῦ του, παρόντων τῶν Διδασκάλων καὶ παντὸς ἄλλου φιλοσπουδαίου ἀνδρὸς ἢ Ἰωνος ἢ ξένου, ὅς τις ἔνελε λάβῃ τὴν εὐχαρίστην νὰ παρευρεθῇ ἐκεῖ, αὐτὸς δέλει συγγράψει ἐξ ἀπροόπτου δεκαπέντε ἢ εἴκοσι ἀράδας ἐπάνω εἰς ὅποιανδήποτε ὑπόθεσιν τοῦ προσάλλει τὴν ὥραν αὐτὴν ἢ ὁ Διοικητὸς, ἢ ὁ Τοποτυριτής του, τὰς ὅποιας δέλει τὰς ἐνώσωσι μὲ τὸ γύμνασμα, τὸ ὅποιον ἐπαρήστιασε, διὰ νὰ ἡμπορέσωσιν οὕτω νὰ βεβαιωθῶσιν, ἐὰν ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔνος εἶναι παρομοίως καὶ τοῦ ἄλλου.